Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 8.—	Ἐτησία . .	φρ. χρ. 10.—
Ἑξάμηνος . . .	» 4,50	Ἑξάμηνος .	» » 5,50
Τρίμηνος . . .	» 2,50	Τρίμηνος .	» » 3,—

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ.

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου τιμῶνται ἕκαστον λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος — *Ἐν Ἀθήναις, 7 Ἰανουαρίου 1917* — *Ἔτος 39ον.—Ἀριθ. 6*

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)

Σ' ἕνα μέρος, ὁπου μιὰ μύτη τῆς ὄχθης ἔκοβε τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ὁ ναύτης καὶ τὸ παιδὶ ἐτοποθέτησαν μερικὰ ξύλα ἀρκετὰ χονδρὰ καὶ τὰ ἔδεσαν ὕττερα μὲ ξερούς κισσούς. Ἔτσι ἐσχηματίσθη ἕνα εἶδος σχεδίας κ' ἐπάνω 'ς αὐτὴ ἐφόρτωσαν ὅλη τὴ συγκομιδὴ τῶν ξύλων, φορτίο γιὰ εἴκοσι ἀνθρώπους τουλάχιστο. Σὲ μιὰ ὥρα ἡ ἐργασία εἶχε τελειώσει. Καὶ τὸ «τραῖνο» δεμένο στὴν ὄχθη, ἐπερίμενε τὴν ἀμπώτιδα, ποῦ θὰ ἔκανε πάλι τὸ μικρὸ ποτάμι νὰ τρέξῃ πρὸς τὰ κάτω, ἐνῷ, ὅταν ἦταν παλίρροια, ἡ θάλασσα, ἀναιβαίνωντας, τὸ ἔσπρωχνε μὲ μεγάλη δύναμι καὶ τὸ ἀνάγκαζε, σὲ ἀρκετὸ διάστημα, νὰ τρέχῃ πρὸς τἀπάνω.

Ὁ Πέγκροφ κι' ὁ Χάρμπερτ εἶχαν μερικὲς ὧρες στὴ διάθεσί τους καὶ συμφώνησαν νὰ νέβουν στὴ κορφὴ τοῦ γρανίτινου τοίχου, γιὰ νὰ κυττάξουν τὴ χώρα ἀπὸ ψηλά, σὲ ἀκτῖνα μεγαλήτερη.

Ἀκριβῶς διακόσια βήματα πίσω ἀπὸ τὴ γωνία ποῦ ἐσχημάτιζε τὸ ποτάμι, ὁ τοῖχος, καταλήγων 'ς ἕνα κρήμνισμα βράχων, χαμήλωνε σιγὰ σιγὰ ὡς τὴν ἄκρη τοῦ δάσους. Ἦταν ἐκεῖ σὰ μιὰ φυσικὴ σκάλα. Ὁ ναύτης λοιπὸν καὶ τὸ παιδὶ ἄρχισαν νὰνεβαίνουν. Ἔτσι σὲ λίγες στιγμές, ἔφθασαν ἐκεῖ ψηλὰ καὶ στάθηκαν στὴ γωνία ποῦ ἐσχημάτιζε τὸ φρύδι τοῦ τοίχου, ἐπάνω ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ ποταμοῦ.

Τὸ πρῶτό τους βλέμμα ἔπεσε στὸν Ὠκεανὸ ἐκεῖνο, ποῦ τὸν εἶχαν διασχίσει μὲ τόσο φοβερὲς συνθῆκες. Ἐκύτταξαν μὲ συγκίνησι ὅλο τὸ βορεινὸ μέρος τῆς ἀκτῆς, ὅπου ἔγεινε τὸ δυστύχημα. Ἐκεῖ ἐχάθηκε ὁ Κύρος Σμίθ! Ἐπρόσεξαν νὰ ἰδοῦν μήπως ἐπέπλεε πουθενὰ κανένα συντρίμμι τοῦ ἀεροστάτου, μὲ τὸν ναυαγὸ σκαρφαλωμένο ἀκόμη ἐπάνω. Τίποτα! Ἡ θάλασσα δὲν ἦταν παρὰ μιὰ ἀπέραντη ὑγρὴ ἐρημιά. Ἔρημη ἐπίσης κ' ἡ ἀκτή. Οὔτε Σπίλλετ ἐφαίνετο, οὔτε Νάβ. Πιθανὸν ὅμως ἐκείνη τὴ στιγμὴ νὰ ἦταν τόσο μακρυά, ποῦ νὰ μὴ μποροῦσαν νὰ τοὺς διακρίνουν.

— Κάτι μοῦ λέγει, ἐφώναξε ὁ Χάρμπερτ, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος δυνατός, ὅλος ζωή, σὰν τὸν κ. Σμίθ, δὲν θὰ στάθηκε νὰ πνιγῇ σὰν τὸν πρῶτο τυχόντα. Κάπου θὰ βγῆκε. Τί λὲς, Πέγκροφ;

Ὁ ναύτης ἐκούνησε μελαγχολικὰ τὸ κεφάλι του. Αὐτὸς δὲν ἤλπιζε σχεδὸν νὰ ξαναϊδῇ τὸν Κύρο Σμίθ. Γιὰ νἀφίσῃ ὅμως κάποια ἐλπίδα στὸν Χάρμπερτ, ἀποκρίθηκε:

— Βέβαια, βέβαια! ὁ μηχανικός μας εἶνε ἄνθρωπος ἱκανὸς νὰ τὰ βγάλῃ πέρα ἐκεῖ ποῦ κάθε ἄλλος θὰ χάνουνταν.

Ὡστόσο, μὲ μεγάλη προσοχὴ παρατηροῦσε τὴν ἀκρογιαλιά. Στὰ μάτια του παρουσιάζετο μιὰ ἀμμουδιά, ποῦ τὴν περιώριζαν δεξιᾷ σειρὲς ἀπὸ σκοπέλους. Τὰ βραχάκια ἐκεῖνα, μισοσκεπασμένα ἀκόμη ἀπὸ τὴ θάλασσα, ἔμοιαζαν μὲ κοπάδι ἀπὸ ἀμφίβια, ξαπλωμένα στὰ ρηχά. Πέρ' ἀπὸ τὸ φραγμὸ αὐτῶν τῶν σκοπέλων, ἡ θάλασσα σπινθηροβολοῦσε ἡλιοφώτιστη. Πρὸς νότον, ἕνα μυτερὸ ἀκρωτῆρι ἔκλεινε τὸν ὁρίζοντα, ὥστε δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ καταλάβῃ ἂν ἡ στεριὰ ἐξακολουθοῦσε ἴσια πρὸς ἐκείνη τὴ διεύθυνσι ἢ ἂν ἐστρογγύλευε. Πρὸς βορρᾶν ὅμως, ἡ ἀκρογιαλιὰ, 'ς ἕνα μεγάλο διάστημα, ἐσχημάτιζε μιὰ γραμμὴ πιὸ στρογγυλευτή. Ἐκεῖ ἡ ἀμμουδιὰ ἦταν χαμηλή, ἴσια, χωρὶς

«— Τί πουλιὰ λοιπὸν εἶνε αὐτά; ρώτησε ὁ Πέγκροφ.» (Σελ. 46, στ. α'.)

βραχάκια, χωρίς σκοπέλους καί, τώρα μὲ τὴν ἀμπώτιδα, εἶχε ξεσκεπασθῆ 'ς ὅλη της τὴν ἔκτασι.

Ὁ Πέγκροφ κ' ὁ Χάρμπερτ ἐγύρισαν τότε κατὰ τὴ δύσι. Τὸ βλέμμα τους ἐσταμάτησε πρῶτα στὸ βουνὸ ἐκεῖνο μὲ τὴ χιονισμένη κορφή, ἔπειτα 'ς ἄλλα βουνά, χαμηλότερα καὶ πλησιέστερα, ποῦ ἐφαίνοντο σὰ διαλαδώσεις τοῦ πρώτου καὶ πρέπει νὰ ἦταν δασωμένα, γιατί ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐπρασίνιζαν ζωηρά. Ἀπὸ ἐκεῖ, ὡς κάτω σχεδὸν στὴν ἀκτή, ἀπλώνετο ἕνα μεγάλο ὀροπέδιο, σπαρμένο μὲ συστάδες δένδρων ποῦ ἐσχημάτιζαν παράξενα σχήματα. Δεξιά, ἀνάμεσα ς' αὐτὰ τὰ δάση, ἐσπινθήριζαν κάπου-κάπου τὰ νερὰ τοῦ μικροῦ ποταμοῦ, ποῦ ἔφθανε, μὲ διάφορα στριφογυρίσματα, ὡς τὰ πόδια τοῦ μεγάλου βουνοῦ ὅπου βέβαια θὰ εἶχε τὴν πηγή του. Στὸ μέρος ὅπου ὁ Πέγκροφ εἶχε ἀφίσῃ τὴ σχεδία μὲ τὰ ξύλα, τὸ ποτάμι ἄρχιζε νὰ τρέχῃ ἀνάμεσα σὲ δυὸ ψηλοὺς γρανίτινους τοίχους, ποῦ ὁ ἀριστερὸς ἦταν παντοῦ ὁ ἴδιος, ἐνῷ ὁ δεξιὸς ἐχαμήλωνε λίγο-λίγο ὡς τὸ ἀκρωτήρι.

— Εἴμαστε ἄρα γε σὲ νῆσο; ἐψιθύρισε ὁ θαλασσινός.

— Ἂν εἶνε νῆσος, θὰ εἶνε πολὺ μεγάλη! εἶπε ὁ Χάρμπερτ.

— Μικρὴ ἢ μεγάλη, ἡ νῆσος πάντα νῆσος εἶνε! ἀποκρίθηκε ὁ Πέγκροφ.

Ἀλλὰ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ πρόβλημα δὲν μποροῦσε ἀκόμα νὰ λυθῆ. Ἔκρεπε νἀναβάλουν τὴ λύσι του γι' ἄλλην ὥρα. Ὅσο γιὰ τὴ γῆ ἐκείνη, εἴτε νῆσος ἦταν εἴτε ἤπειρος, ἐφαίνετο γόνιμη, εὐχάριστη στὴν ὄψι καὶ πλουσία στὴν παραγωγή.

— Γι' αὐτὸ τουλάχιστο, εἶπε ὁ Πέγκροφ, καὶ μ' ὅλη μας τὴ δυστυχία, πρέπει νὰ δοξάζωμε τὸ Θεό.

— Ἂς εἶνε λοιπὸν δοξασμένος! ἀποκρίθηκε ὁ Χάρμπερ, ποῦ ἡ εὐσεβής του ψυχὴ ἦταν γεμάτη εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Δημιουργὸ ὅλων ἐκείνων τῶν πραγμάτων.

Γιὰ νὰ καταιβοῦν ἀπὸ ἐκεῖ, ὁ Πέγκροφ κι' ὁ Χάρμπερτ ἀκολούθησαν τὸ μεσημβρινὸ φρύδι τοῦ τοίχου, ἕνα μακρὺ φεστόνι ἀπὸ ἰδιότροπους βράχους μὲ τὰ πιὸ παράξενα σχήματα. Ἐκεῖ ζοῦσαν ἀναρίθμητα πουλιά, φωλιασμένα ςτὴς τρύπες τῆς πέτρας. Ὁ Χάρμπερτ, περνῶν μὲ πηδήματα τὰ ἔκαμε νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴς φωλιὲς καὶ νὰ πετάξουν τρομαγμένα.

— Μπᾶ! ἐφώναξε· δὲν εἶνε γλάροι!

— Τί πουλιὰ λοιπὸν εἶνε αὐτά; ρώτησε ὁ Πέγκροφ. Σὰν περιστέρια δὲν μοιάζουν;

— Ναί, ἀλήθεια· ἀποκρίθηκε ὁ μικρός· εἶνε ὅμως ἀγριοπερίστερα ἢ καλλίτερα πετροπερίστερα. Τὰ γνωρίζω ἀπὸ τὴ διπλῆ γραμμὴ τῆς φτερούγας τους καὶ ἀπὸ τὰ στακτογάλαζα πούπουλά τους. Ξέρεις ὅμως, τὰ πετροπερίστερα τρώγονται καὶ ταύγά τους θὰ εἶνε ὡραῖα. Κι' ἂν ὑπάρχουν στὴς φωλιές...

— Δὲν θὰ τἀφίσωμε βέβαια νὰ βγάλουν πουλιά, ἀλλὰ ὁμελέττες! ἐσυμπλήρωσε φαιδρὰ ὁ θαλασσινός.

— Καὶ ποῦ θὰ τὴν κάμης τὴν ὁμελέττα; ρώτησε ὁ Χάρμπερτ· μεσ' στὸ καπέλο σου;

— Ἔχεις δίκηο, εἶπε ὁ Πέγκροφ γελῶν· δὲν εἶμαι θαυματοποιὸς ὡς αὐτὸ τὸ σημεῖο. Ἂς τὰ φᾶμε ἀλλὰ κόκ, κ' ἐγὼ ἀναλαμβάνω τὰ σκληρότερα!

Ἔψαξαν τότε ςτὴς τρύπες καὶ σὲ μερικὲς βρῆκαν τῳόντι αὐγά. Ὁ ναύτης ἔβαλε στὸ μαντῆλί του δυὸ-τρεῖς δωδεκάδες καί, ἐπειδὴ ἦταν ὥρα γιὰ τὸ κουβάλημα τῶν ξύλων, ἐδιάσθηκαν νὰ γυρίσουν στὸ κοτάμι.

Ἔφθασαν ἐκεῖ κατὰ τὴ μία μετὰ τὸ μεσημέρι. Τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, ἀπαλλαγμένο πιὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα, ποῦ τὸ ἔσπρωχνε μὲ ὁρμὴ πρὸς τὰ ἐπάνω, εἶχε ἀρχίσῃ νὰ τρέχῃ πρὸς τὰ κάτω. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐπωφεληθοῦν, γιὰ νὰ στείλουν τὸ τραῖνο μὲ τὰ ξύλα στὸ στόμιο. Ὁ Πέγκροφ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τἀφίσῃ στὸ ρεῦμα ὁλωςδιόλου ἀκυβέρνητο· δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ μπῆ μέσα κι' αὐτὸς γιὰ νὰ τὸ διευθύνῃ. Ἀλλὰ σὰν καλὸς ναύτης ποῦ ἦταν, ἔπλεξε γρήγορα ἕνα μακρὺ σχοινὶ ἀπὸ κλαδιὰ καὶ κισσούς, τὸ ἔδεσε ςτὴν πρύμνη τῆς σχεδίας καὶ κρατοῦσε τὴν ἄλλη ἄκρη, ἐνῷ ὁ Χάρμπερτ, σπρώχνοντας τὴ σχεδία μ' ἕνα κοντάρι, τὴν διατηροῦσε ὁλοένα στὸ ρεῦμα.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὰ κατάφεραν λαμπρά. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὧρες, τὸ πελώριο ξυλοφορτίο, χωρὶς νὰ σκοντάψῃ πουθενά, ἔφθασε στὸ στόμιο τοῦ ποταμοῦ, λίγα βήματα ἀπὸ τὰ Καμίνια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Πῶς βολεύονται στὰ Καμίνια.—Τὸ σπουδαῖο πρόβλημα τῆς φωτιᾶς.—Ἕνα κουτὶ σπίρτα.—Ἔξυνα σὲ ἀκρογιάλι.—Ἐπιστροφὴ τοῦ ρεπόρτερ καὶ τοῦ Νάβ.—Ἕνα μόνο σπίρτο!—Ἡ καλὴ φωτιά.—Τὸ πρῶτο δεῖπνο.—Ἡ πρώτη νύκτα στὴ στεριά.

Ἡ πρώτη φροντίδα τοῦ Πέγκροφ, ἅμα ξεφορτώθηκε τὸ τραῖνο τῶν ξύλων, ἦταν νὰ κάμῃ τὰ Καμίνια κατοικήσιμα, φράττων τοὺς διαδρόμους, ποῦ ἐσχηματίζαν τὸ ψυχρὸ ρεῦμα. Ἄμμος, πέτρες, κλαδιά, λάσπη, ἔκλεισαν ἑρμητικῶς τὰ κάτω τοῦ & καὶ ἀπομόνωσαν τὸ ἐπάνω του μέρος. Δὲν ἄφισαν παρὰ μόνο ἓν ἄνοιγμα, μιὰ τρύπα σὰν καμινάδα στενὴ καὶ γυριστή, γιὰ νὰ βγαίνῃ ἔξω ὁ καπνὸς καὶ νὰ δουλεύῃ τὸ τζάκι. Τὰ Καμίνια θρέθηκαν ἔτσι χωρισμένα σὲ τρεῖς ἢ τέσσαρες «κάμαρες»,—ἂν μποροῦμε νὰ δώσωμε αὐτὸ τόνομα στὴς σκοτεινὲς ἐκεῖνες φωλιές, ὅπου κ' ἓν ἀγρίμι δύςκολα θὰ εὐχαριστεῖτο. Ὁπωςδήποτε ἦταν στεγνὲς καὶ μποροῦσε κανεὶς νὰ σταθῆ ἐκεῖ μέσα ὄρθιος, τουλάχιστο στὴ μεσιανὴ «κάμαρα», ποῦ ἦταν ἡ μεγαλήτερη, νὰ ποῦμε ἡ «τάλα». Ψιλὸς ἄμμος ἐσκέπαζε τὸ ἔδαφος σὰ μαλακὸ χαλὶ ἐπάνω στὴν πέτρα. Τελοςπάντων, μποροῦσαν νὰ ζήσουν ἐκεῖ μέσα, ὡς ποῦ νὰ βροῦν κάτι καλλίτερο.

Ὁ Πέγκροφ κι' ὁ Χάρμπερτ, ἐργαζόμενοι ὁλοένα, συνωμιλοῦσαν.

— Ἴσως, ἔλεγε ὁ μικρός, οἱ σύντροφοί μας νὰ βρῆκαν καλλίτερη κατοικία ἀπ' αὐτή.

— Μπορεῖ, ἀποκρίθηκε ὁ ναύτης· ἐσὺ ὅμως, παιδί μου, μὴ στέκεσαι μ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα. Κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι, παρὰ δέκα καὶ καρτέρει.

— Σωστό! Ἂς γυρίσουν μὲ τὸν κ. Σμίθ, ἂς βρεθοῦμε πάλι ὅλοι μαζὶ κι' ἂς ποῦμε δόξα σοι ὁ Θεός!

— Ναί... Ἦταν ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ἄνθρωπος ἀληθινός!..

— «Ἦταν»;... Ὥστε δὲν ἐλπίζεις πιὰ νὰ τὸν ξαναδῆς;...

— Ὄχι δά! Θεὸς φυλάξοι!... Ἐλπίζω καὶ πολύ.

Ἡ ἐργασία ἐτελείωσε γρήγορα κι' ὁ Πέγκροφ ἐφάνηκε εὐχαριστημένος.

— Τώρα, εἶπε, οἱ σύντροφοί μας μποροῦν νὰ γυρίσουν. Θὰ βροῦν ἐκεῖνο ποῦ λέμε «στέγη»!

Ἔμενε νὰ στήσουν τὸ τζάκι καὶ νὰ ἑτοιμάσουν τὸ γεῦμα. Ἐργασία ἁπλῆ κ' εὔκολη, μὰ τὴν ἀλήθεια. Πλατιὲς πέτρες σὰν πλάκες τοποθετήθηκαν στὸ βάθος τοῦ πρώτου ἀριστερᾶ διαδρόμου, κάτω ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς «καμινάδας» ποῦ εἴπαμε. Μαζὶ μὲ τὸν καπνό, δὲν θἄφευγε καὶ ἡ θερμότης, κι' αὐτὸ θἄφθανε γιὰ νὰ διατηρῆ μέσα τὴν κατάλληλη θερμοκρασία. Ἡ προμήθεια τῶν καυσοξύλων ἀποθηκεύθηκε σὲ μιὰ κάμαρα κι' ὁ ναύτης ἔβαλε στὸ τζάκι μερικὰ κούτσουρα μαζὶ μὲ ξερόκλαδα, γιὰ νὰ τἀνάψῃ.

— Μὰ ἔχεις σπίρτα; τὸν ρώτησε ὁ Χάρμπερτ.

— Καὶ βέβαια ἔχω! ἀποκρίθηκε ὁ Πέγκροφ προσθέτω μάλιστα «εὐτυχῶς», γιατί χωρὶς σπίρτα ἢ τσακμάκια, θὰ τὰ βρίσκαμε πολὺ σκοῦρα.

— Δὲν θὰ μπορούσαμε τότε νἀνάψωμε φωτιὰ σὰν τοὺς ἀγρίους, τρίβωντας δυὸ ξερὰ ξύλα. τῶνα μὲ τἄλλο; ρώτησε ὁ Χάρμπερτ.

(Ἕπεται συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΛΑΣΠΗ

— Πῶς περνᾶς, νὰ σὲ χαρῶ;
Λέει στὴ Λάσπη τὸ Νερό·
«— Κοροϊδεύεις; Συλλογίσου,
Πῶς ἔτσι ἔγινα...μαζί σου!»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΗΛΗ

Καλλιτεχνικὰ Χριστούγεννα:—Εἰς τὸ «Σκρίπ» τῶν Χριστουγέννων ἐδημοσιεύθη μία ὡραία χριστουγεννιάτικη σύνθεσις τοῦ ζωγράφου κ. Φ. Ἀριστέως, ὁλοσέλιδη καὶ χρωματιστή. Ἡ Παναγία μὲ τὸ Θεῖον Βρέφος στὴν ἀγκαλιά, κάθηται εἰς ἕνα κομμάτι (σπόνδυλον) ἀρχαίας στήλης, παρὰ τὸν λόφον τοῦ Φιλοπάππου. Οἱ στρατιῶταί μας προσκυνοῦν γονατιστοὶ τὸν μικρὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ ἕνα χεράκι τοὺς εὐλογεῖ ἐνῷ μὲ τὸ ἄλλο τοὺς προσφέρει ἕνα κλαδὶ ἐλαίας, συμβολίζον τὴν Εἰρήνην. Ἀπὸ πάνω λάμπει τὸ Ἀστέρι τῶν Μάγων, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον φαίνεται ἡ προτομὴ τοῦ σεπτοῦ μας Βασιλέως. Τὸ σύνολον εἶνε πράγματι ἐπιβλητικόν. Εἴθε νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἰδέα, τὴν ὁποίαν τόσον ὡραῖα παρέστησεν ὁ ἕλλην καλλιτέχνης!

* * *

Τὸ τραῖνο τοῦ Τσάρου:—Ὁ Νικόλαος Β', τὴν ἄνοιξιν, διατρίβων συνήθως εἰς τὴν Λεβαδίαν, ἐπωφελεῖται διὰ νὰ κάμνῃ ταξείδια ἀνὰ τὴν Κριμαίαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ χώρα αὐτὴ δὲν ἔχει πολλὰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς, ὁ Τσάρος κατεσκεύασεν ἓν εἰδικὸν αὐτοκίνητον τραῖνον, τὸ ὁποῖον τὸν συνοδεύει παντοῦ.

Τὸ τραῖνον ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο βαγόνια. Τὸ ἓν χρησιμεύει ὡς μαγειρεῖον, τὸ ἄλλο εἶνε διὰ τὸ προσωπικόν. Μία κουζίνα οἰνοπνεύματος, ἕνα ντεπόζιτο ζεστοῦ νεροῦ, ἕνα σερβίτσιο ἀσημένιο διὰ δώδεκα πρόσωπα, μία σαγηνή, ἕνα τραπέζι καὶ δώδεκα καρέκλες φυλάσσονται εἰς τὸ πρῶτον βαγόνι. Τὸ δεύτερον, ὅπου μένει ἡ ὑπηρεσία, εἰμπορεῖ ἐν ἀνάγκῃ νὰ μεταβληθῆ καὶ εἰς κοιτῶνα διὰ τὸν Τσάρον.

Χάρις εἰς τὸ τραῖνον αὐτό, ὁ Νικόλαος Β', ταξειδεύων ὁ ἴδιος διὰ θαυμασίου αὐτοκινήτου, εἰμπορεῖ νὰ μετακινῆται μὲ τὴν μεγαλειτέραν εὐκολίαν, χωρὶς νὰ χάνῃ καμμίαν ἀπὸ τὰς ἀνέσεις τῆς συνήθους του ζωῆς.

* * *

Πολλὰ χρέη:—Ὁ γάλλος συγγραφεὺς Ἐτιὲν Μπεκὲ (1800-1838), ὁ ὁποῖος ἔγραφεν ὡραιότατα διηγήματα καὶ ἄρθρα εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἀγαποῦσεν ὑπερβολικὰ τὴν καλοζωΐαν καί, ἐπειδὴ οἱ πόροι του ἦσαν ἀνεπαρκεῖς, ἔκαμνεν ὅλω χρέη.

Μίαν ἡμέραν, ὁ πατέρας του τὸν ἐμάλωνε διὰ τὴν ἄστοτόν του ζωήν. Καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων, τῷ ἔλεγε:

— Ἰδές, δυστυχισμένε, πῶς ἐγήρασες μὲ τὴ ζωὴ ποῦ κάνεις! Σὲ παίρνουν γιὰ πατέρα μου, ἐνῷ εἶσαι υἱός μου Καὶ χρέη, ὅλο χρέη, διαρκῶς χρέη! Παντοῦ σὲ κυνηγοῦν δανεισταί. Δὲν ἐννοῶ πῶς μποροῦς νὰ ζῆς ἔτσι, χρεωστῶν χρήματα καὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν Διάβολον!

— Στάσου, πατέρα! τὸν διέκοψε τότε ὁ Μπεκέ· ὠνόμασες ἴσα-ἴσα τὰ δύο μόνα πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν χρεωστῶ οὔτε πεντάρα!

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ Γ' ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΤΙ ΝΟΣΤΙΜΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μοῦ διηγήθηκε κάτι νόστιμο: Ἕνας συνδρομητής μας, γραμμένος ἀπὸ πρόπερσυ, φέτος ἐζήτησε νὰ διαγραφῆ ἀπὸ τὸ μητρῶον καὶ... νὰ τοῦ ἐπιστραφῆ ἡ συνδρομὴ ποῦ εἶχε πληρώσῃ. Προτήτερα ὅμως ἔστειλε τελεσίγραφο: ἀξίωσε ἀπὸ τὴν Διάπλασι νὰ μὴ δημοσιεύῃ παρὰ μόνο θρησκευτικά: τὸ κείμενο καὶ τὴν ἐξήγησι τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ κείμενο καὶ τὴν ἐξήγησι τοῦ Ἀποστόλου, διηγήματα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή, εἰκόνες θρησκευτικές. Ἀσκήσεις θρησκευτικὲς καὶ πάει λέωντας. Ἀκόμη καὶ τὰ ψευδώνυμα τῶν παιδιῶν ἤθελε νὰ ἔχουν ὅλα θρησκευτικὸ χαρακτῆρα· π.χ. «Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου», «Μυστικὸς Δεῖπνος», «Φύλαξ Ἄγγελος», «Χρυσοπλοκώτατος Πύργος», «Τὰ ἑπτὰ Μυστήρια» κτλ. Κ' ἐπειδὴ ἡ Διάπλασις τοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι αὐτὰ δὲν γίνονται, γιατί σαράντα τώρα χρόνια ἔχει τὸ πρόγραμμά της ποῦ δὲν ἐννοεῖ νὰ τὸ ἀλλάξῃ, καὶ γιατί τὴν ἐξήγησι τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Ἀποστόλων τὴν μαθαίνουν τὰ παιδιὰ στὸ Σχολεῖο, ὁ παράξενος συνδρομητής μας ἐθύμωσε κ' ἔσπευσε νὰ παραιτηθῆ.

Γελᾶτε βέβαια μ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο, ὅπως ἐγέλασα κ' ἐγώ... Καὶ ὅμως ἀξίζει νὰ σοβαρευθοῦμε λίγο καὶ νὰ τὸ ἐξετάσωμε καλλίτερα. Γιατί εἶνε ἕνα πρᾶγμα ποῦ συχνὰ συμβαίνει στὰ περιοδικά. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, βλέπετε, ποῦ νομίζουν ὅτι, ἐπειδὴ εἶνε συνδρομητὴς 'ς ἕνα περιοδικό, πρέπει νὰ γράφεται ὅλο ὅπως θέλουν αὐτοί· ἀλλοιώτικα τοὺς γελᾷ, τοὺς κλέβει. Τὸ σωστὸ ὅμως, μοῦ φαίνεται, τὸ λογικό, εἶνε νὰ γίνεται κανεὶς συνδρομητὴς ς' ἐκεῖνο τὸ περιοδικὸ ποῦ ἐπιδοκιμάζει τὸ πρόγραμμά του· ὄχι νὰ ἔχῃ τὴν ἀξίωσι νὰ τὸ ἀλλάξῃ γι' ἀγάπη του καὶ ἀπὸ φιλολογικὸ νὰ ποῦμε ἢ ἐγκυκλοπαιδικὸ ἀνάγνωσμα γιὰ τὴ νεολαία, νὰ γίνῃ ἄξαφνα θρησκευτικό, ἢ σοσιαλιστικό, ἢ γλωσσολογικό, ἢ ἐπιστημονικό! Πῶς μπορεῖ ποτὲ αὐτό; Ὑποθέσατε ὅτι ἕνας ἔχει ἰδέες σοσιαλιστικές, ὅτι περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο ἀγαπᾷ τὸ σοσιαλισμό. Ἐπειδὴ αὐτὸς πληρώνει ἐκτὸς δραχμὲς τὸ χρόνο στὴ Διάπλασι, ἡ Διάπλασις δὲν πρέπει νὰ γράφῃ παρὰ σοσιαλιστικά; Ἕνας ἄλλος ἔχει μανία μὲ τὰ ναυτικά. Γι' ἀγάπη του ἡ Διάπλασις πρέπει νὰ γράφῃ ὅλο γιὰ τὴ ναυτικὴ πυξίδα; Ἕνας ἄλλος εἶνε φανατικὸς μαλλιαρός. Γι' ἀγάπη του ἡ Διάπλασις πρέπει νὰ γίνῃ μαλλιαρὴ καὶ νὰ σᾶς λέῃ: χρονιὰ πέφτη, συντρομὴ χρονιάτικη, δρόμος Ἑβριπίδη;... Ἕνας ἄλλος ἔχει τὴν ἀντίθετη μανία. Γι' ἀγάπη του ἡ Διάπλασις πρέπει νὰ ξυντάσσηται τῇ θείᾳ γλώττῃ τοῦ Ξενοφῶντος; Ἕνας ἄλλος σπουδάζει μὲ ἀγάπη, μὲ πάθος τὴν Ἐσπεράντο. Γι' ἀγάπη του ἡ Διάπλασις πρέπει νὰ γίνῃ εἰδικὸ ὄργανο τῶν Ἐσπεραντιστῶν; Καὶ ἂν ὁποιος ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη ἀγάπη, μιὰ κλίσι, μιὰ προτίμησι, μιὰ ἰδέα, ἕνα φανατισμό, ποῦ ἡ Διάπλασις δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ τὰ ἱκανοποιήσῃ, ἐγύρευε τὰ λεπτά του πίσω, τί θὰ γίνουνταν; Μὰ δὲν τὸ ἐννοοῦν λοιπὸν αὐτοί, ὅτι ὁποιος ἐγγράφεται 'ς ἕνα γνωστὸ περιοδικό, θὰ πῆ ὅτι ξέρει τὸ πρόγραμμά του, ὅτι τὸ παίρνει ἐν γνώσει τοῦ τί θὰ δημοσιεύῃ, κ' ἐπομένως δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραιτηθῆ, ἂν ἰδῆ τυχὸν πῶς δὲν τοῦ ἀρέσει, παρ' ἀφοῦ τελειώσῃ ὁ χρόνος τῆς συνδρομῆς του; Ἂς παίρνῃ τὰ φύλλα κι' ἂς τὰ σχίζῃ, ἂς τὰ πετᾷ. Μόνο νὰ ζητήσῃ τὰ λεπτά του πίσω δὲν μπορεῖ. Γιατί 'ς αὐτὰ τὰ λεπτά, 'ς αὐτὴ τὴ συνδρομὴ στηρήχθηκε ἡ Διάπλασις γιὰ νἀρχίσῃ τὸ χρόνο της, ποῦ ἔχει τὴν ὑποχρέωσι νὰ τὸν τελειώσῃ...

Καὶ ὅμως, καθὼς ξέρετε, οὔτε 'ς αὐτὸ τὸ ζήτημα τῆς ὕλης ἡ Διάπλασις δὲν εἶνε ὁλωςδιόλου ἀδιάλλακτη κι' αὐταρχική. Ἀκούει καὶ τὴν γνώμη τῶν ἀναγνωστῶν της καὶ πολλὲς φορὲς πραγματοποιεῖ ἰδέες ποῦ τῆς ρίπτουν αὐτοί. Μὴν ξεχνᾶτε, ὅτι γιὰ νὰ δημοσιεύσῃ τὴν «Μυστηριώδη Νῆσον», ἔκαμε δημοψήφισμα. Ἂν οἱ περισσότεροι τῆς ἔγραφαν: «Ὄχι, τὴν ξέρομε, δὲν τὴν θέλομε», θὰ τὴν ἄφενε κατὰ μέρος. Ἀλλὰ ὡς ἐκεῖ. Αὐτὴ ἡ ἐπέμβασις τῶν ἀναγνωστῶν ςτὰ τῆς ὕλης, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ σταματᾷ 'ς ἕνα σημεῖο. Πέρ' ἀπ' αὐτό, θὰ ἦταν παράλογο κι' ἀστεῖο. Τὸ περιοδικὸ τότε ἔπρεπε νὰ γίνῃ σὰν τὸ φοῦρνο τοῦ Νασταρδδὶν Χόντζα, ποῦ ὁ φιλόσοφος ἐκεῖνος τὸν ἔστησε 'ς ἕνα κάρρο, γιὰ νὰ μπορῆ νὰ τὸν στρέφῃ ὅπως τὸν ἐσυμβούλευε ὁ καθένας...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η BENTETTA

[Μυθιστόρημα ὑπὸ A. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. (Συνέχεια)

— Ξέρω κ' ἐγὼ τί νὰ πῶ;.. Δὲν λέω τίποτα!

Κι' ὁ ὑπηρέτης μας ἐσώπασε. Ἡ ἐκφραστική του ὅμως φυσιογνωμία μᾶς ἔδειξε, ὅτι αὐτὰ δὲν ἤθελε νὰ τἀκούῃ οὔτε σὰν ἀστειότητες! Γι' αὐτὸ ὁ πατέρας μου, ποῦ κατὰ βάθος ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν παιδική μου φροντίδα καὶ προνοητικότητα, ἔσπευσε νὰ καθησυχάσῃ τὸν Φραντζέσκο.

— Ἔννοια σου, εἶπε γελῶν, καὶ τὸ «Κρυφόδενδρο» δὲν θὰ χρησιμεύσῃ ποτὲ γιὰ νὰ κρυφθῇς ἀπὸ τοὺς Μπαρμπούτζηδες!

Καὶ ὅμως, οὔτε ὁ σοφώτερος ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ τὸ μέλλον...

* * *

Ἡ «Ὡραία Ψαροπούλα»

Ὁ Κάρολος Δάβσων εἶχε γυρίσῃ στοὺς γονεῖς του κ' ἡ διακοπές μου ἐπλησίαζαν νὰ τελειώσουν, ὅταν μοῦ συνέβη ἕνα εὐτύχημα: Καθὼς ἔκαμα νὰ πηδήσω ἀπὸ ἕνα βράχο 'ς ἄλλο, στὴν ἀκρογιαλιά, ἔπεσα κ' ἔβγαλα τὸ πόδι μου.

Νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν τὸ ἐθεώρησα καθόλου εὐτύχημα· οὔτε ὅταν ὁ πατέρας μου, ποῦ εἶχε λιγάκι χέρι καὶ τάλαντο χειρούργου, μοῦ ἔβαλε τὸ πόδι μου στὴ θέσι του καὶ μοῦ τὸ ἐφάσκιωσε σφιχτά· οὔτε, πολὺ λιγώτερο, τῆς ἀτελείωτες καὶ πληκτικὲς ἐκεῖνες ἡμέρες, ποῦ ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ μένω ἀκίνητος στὸ κρεββάτι ἢ ἀπὸ κανατέ.

«Ἔπεσα κ' ἔβγαλα τὸ πόδι μου...»
(Σελ. 48, στ. α'.)

Κι' ἔμεινα ἔτσι τόσο πολὺν καιρό, μὲ τὸ πόδι μου φασκιωμένο σὰν αἰγυπτιακὴ μούμια, ὥστε ὁ πατέρας μου ἔκρινε περιττὸ νὰ γυρίσω στὸ Λύκειο γιὰ τὸ τελευταῖο τρίμηνο τοῦ σχολικοῦ χρόνου. Τότε μόνο χάρηκα κ' ἐθεώρησα τὸ δυστύχημά μου εὐτύχημα. Δὲν θἀφευγα πιά, ὥς τὸ καλοκαῖρι, ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο μου νησάκι, ἀπὸ τὴ θελκτικὴ ἐκείνη ἐρημιὰ καὶ τόση ἦταν ἡ χαρά μου γι' αὐτό, ὥστε μὲ τὴ μεγαλήτερη προθυμία ἄρχισα νὰ μελετῶ, μὲ τὸν πατέρα μου ποῦ μοῦκανε τὸν δάσκαλο, τὰ λατινικά μου καὶ τἄλλα μου μαθήματα, γιὰ νὰ δώσω ἐξεταστεῖς ἀργότερα.

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τακτικά μου μαθήματα, ἄρχισα καὶ ἰταλικὰ μὲ τὸν Φραντζέσκο.

— Τὰ σικελικὰ τοῦ ὑπηρέτη μας, μοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου, δὲν εἶνε βέβαια «λὰ λίγκουα Τοσκάνα ἓν μπόκκα Ρομάνα»(*)· ἀλλὰ κι' αὐτὰ ποῦ θὰ μάθῃς ἀπὸ τὸ Φραντζέσκο, πάντα μπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμεύσουν.

Τὰ μαθήματα αὐτὰ μᾶς διασκέδαζαν πολύ, καὶ μαθητὴ καὶ δάσκαλο. Δὲν ἦταν βέβαια καθαυτὸ μαθήματα, ἀλλὰ γι' αὐτὸ δὲν μ' ὠφελοῦσαν λιγώτερο. Εἶχα κλίσι γιὰ ξένες γλῶσσες καὶ τὰ ἰταλικὰ δὲν εἶνε πολὺ δύσκολα. Σὲ λίγο καιρὸ ἔμαθα νὰ τὰ κουτσομιλῶ καὶ νὰ τὰ καταλαβαίνω σχεδὸν ὅλα. Ἔτσι ὁ Φρατζέσκος μποροῦσε πιὰ νὰ συνεννοῆται μαζίμου στὴ μητρική του γλῶσσα. Κ' εἶχε τόση χαρὰ ποῦ τὴ μιλοῦσε τώρα σχεδὸν ὁλημέρα!

Ὁ πατέρας μου, ἐντωμεταξύ, εἶχεν ἐξετάσῃ στὸ Νόρθπορτ γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς Μπαρμπούτζη, ἀλλὰ δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰ μάθῃ τίποτα γι' αὐτούς.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποῦ γυρίζαμε μὲ τὸ Φρατζέσκο κ' ἐγυρεύαμε σπάνια φυτὰ γιὰ τὴ βοτανικὴ συλλογήμου, εἴδαμε ἕνα ψαράδικο κοῦττερ νὰ πλησιάζῃ τὸ νητί μας. Ὁ Φραντζέσκος τὸ ἐγνώρισε ἀμέσως. Ἦταν ἡ «Ὡραία Ψαροπούλα», τὸ κοῦττερ ἀπ' ὅπου τὸν εἶχε σαρώσῃ τὸ κῦμα.

Ἡ ἔκπληξί μας ἐκορυφώθη, ὅταν εἴδαμε μιὰ βάρκα μὲ δυὸ ἀνθρώπους νὰ ποσπᾶται ἀπὸ τὸ πλοῖο καὶ νὰ πλησιάζῃ στὴν ἀκρογιαλιά.

Ὁ Φραντζέσκος δὲν μποροῦσε νὰ παρουσιασθῇ· ἐγὼ ὅμως κατέβηκα τρέχοντας,—τὸ πόδι μου εἶχε γίνῃ πιὰ τελείως καλά,—στὴν ἄκρη ἐκείνη τῆς ἀκτῆς, ὅπου ἡ βάρκα ἔρχουνταν νἀράξῃ.

Εἶχα μιὰ ἀνυπομονησία, μιὰ περιέργεια, νὰ μάθω τί ἐγύρευαν ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι στὸ Σπαθονῆσι!

Ἀπλούστατα: ἤθελαν νὰ πάρουν νερό. Ἀπὸ ἀπροσεξία εἶχαν ἀφίσῃ νὰ τοὺς χυθῇ ἡ κουμπάντια ποῦ εἶχαν στὸ κοῦττερ. Τοὺς ὡδήγησα στὰ πηγάδι μας κι' ἄνοιξα μαζί τους φιλική συνομιλία. Μὲ μεγάλη μου τότε εὐχαρίστησι τοὺς ἄκουσα νὰ μὲ ρωτοῦν,—γιατὶ ἐγὼ δὲν ἐτολμοῦσα νὰ φέρω πρῶτος αὐτὸ τὸ θέμα,—ἂν ἡ θάλασσα ἐξέβρασε στ' ἀκρογιάλι μας κανένα πτῶμα, ὕστερ' ἀπὸ τὴν τελευταία μεγάλη τρικυμία, πρὸ δυὸ - τριῶν μηνῶν.

(*Ἕπεται συνέχεια*) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

(*) «Ἡ Τοσκανικὴ γλῶσσα σὲ ὀτόμα Ρωμαϊκό». Ἔσι λένε οἱ Ἰταλοί. Γιατὶ ἡ Τοσκανικὴ γλῶσσα ἔχει τοὺς καθαρώτερους τύπους καὶ ἡ Ρωμαϊκὴ προφορὰ εἶνε ἡ καλήτερη. Καὶ ὅταν συνδυάζωνται αὐτὰ τὰ δυό. εἶνε πιὰ τὸ τέλειον.—Σ. τ. Μ.

Γ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

[Πέρσυ, εἰς τὸν «Παρνασσόν», ἀπὸ τοὺς κορυφαίους τῶν συγχρόνων λογίων, ἔγεινε μία σειρὰ ὡραιοτάτων διαλέξεων περὶ τῶν Ἑλλήνων Ποιητῶν τοῦ ΙΘ' Αἰῶνος. Ἡ σειρὰ αὐτὴ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου εἰς μικρὰ πενηκοντάλεπτα τεύχη, καθὲν τῶν ὁποίων περιέχει ἀπὸ μίαν διάλεξιν. Ἡ ἀνάγνωσις βέβαια τῶν βιογραφικῶν καὶ κριτικῶν αὐτῶν μελετῶν περὶ τῶν Ποιητῶν μας, θὰ ἦτο κάπως βαρεῖα διὰ τοὺς περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς νεκρούς μας ἀναγνώστας. Ἐν τούτοις ἡ «Διάπλασις», ἐπιθυμοῦσα νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς μίαν ἰδέαν περὶ τῆς ὅλης ποιητικῆς παραγωγῆς τοῦ περασμένου αἰῶνος, ἀπεφάσισε νὰ σταχυολογήσῃ ἀπὸ τὰς Διαλέξεις καὶ νὰ δημοσιεύσῃ σιγὰ - σιγὰ τὰ καλήτερα ποιήματα, ταριστουργήματα τῶν Ἑλλήνων Ποιητῶν, ἐκλέγουσα τὰ πλέον ἄγνωστα καὶ ἐκεῖνα ποῦ εἰμποροῦν νὰ διαβασθοῦν ἀπὸ παιδιά. Ἡ δημοσίευσις, ἀρχίζουσα ἀπὸ σήμερον, θὰ ἐξακολουθήσῃ τακτικὰ κατὰ σειρὰν χρονολογικήν. Θὰ δημοσιευθοῦν δηλαδὴ πρῶτα τὰ ἔργα τῶν παλαιοτέρων καὶ κατόπι τῶν νεωτέρων.—Σ. τ. Δ.]

Α'. — ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ

[*Διάλεξις τοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτη.*]

Τὸ Τραγοῦδι τοῦ Βασίλη.

(Θεσσαλικὸν τοῦ 1800)

«—Βασίλη, κάτσε φρόνιμα,
νὰ γένῃς νοικοκύρης
Γιὰ νἀποχτήσῃς πρόβατα,
ζευγάρια κι' ἀγελάδες,
Χωριὰ κι' ἀμπελοχώραφα,
κοπέλλια νὰ δουλεύουν,
—Μάννα μου, ἐγὼ δὲν κάθουμαι
νὰ γίνω νοικοκύρης.
Νὰ κάμω ἀμπελοχώραφα,
κοπέλλια νὰ δουλεύουν,
Καὶ νἄμαι σκλάβος τῶν Τουρκῶν,
κοπέλλι στοὺς γερόντους,
Φέρε μου τάλαφριὸ σπαθὶ
καὶ τὸ βαριὸ τουφέκι,
Νὰ πεταχτῶ σὰν τὸ πουλί,
ψηλὰ στὰ κορφοβούνια,
Νὰ πάρω δίπλα τὰ βουνὰ
νὰ περπατήσω λόγκους,
Νὰ βρῶ λημέρια τῶν κλεφτῶν,
γιατάκια καπετάνων
Καὶ νὰ σουρίξω κλέφτικα,
νὰ σμίξω τοὺς συντρόφους,
Ποῦ πολεμοῦν μὲ τὴν Τουρκιὰ
καὶ μὲ τοὺς Ἀρβανίτες.»

Πουρνὸ φιλεῖ τὴ μάννα του,
πουρνὸ ξεπροβοδιέται:
—«Γειά σας, βουνὰ μὲ τοὺς γκρεμνοὺς
λιβάδια μὲ τὴς πάχνες!
—Καλὸ 'στο τάξιο τὸ παιδὶ
καὶ τάξιο παλληκάρι!»

Ο ΚΩΦΑΛΑΛΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ (*)

Τὰ ἠπειρομακεδονικὰ σύνορα, ὅσοι πηγαίνουν ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα στὸ Μοναστῆρι, πρέπει νὰ διασχίσουν τὰ στενὰ τοῦ Ὀλύμπου, τῆς μυστηριώδεις ἐκεῖνες κ' ἐπικίνδυνες κλεισοῦρες, ὅπου, ἀκόμη ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, κανεὶς ταξειδιώτης δὲν ἐτολμοῦσε νὰ προχωρήσῃ χωρὶς ἰσχυρὰ συνοδεία.

Ἄλλως τε, στὴν ὡραία κι' ἄγρια ἐκείνη χώρα, κάθε ἄνθρωπος ἦταν τότε ὡπλισμένος ὡς τὰ δόντια. Γιατὶ ἡ γωνία αὐτὴ τῆς Τουρκίας ἦταν καταφύγιο λαθρεμπόρων, ποῦ εὔκολα ἐγίνοντο, ἂν τοὺς ἐδίδετο εὐκαιρία, καὶ λῃσταί. Κάπου - κάπου, οἱ λαθρέμποροι αὐτοὶ ἐσχηματίζαν πολυμελεῖς ἑταιρεῖες, γιὰ νὰ βοηθοῦνται στὴς δύσκολες περιστάσεις· συνήθως ὅμως ἔκαναν μικρὲς συντροφιὲς ἀπὸ πέντ' ἕξη, καὶ καθεμιὰ εἶχε τὸ δικό της διαμέρισμα, ποῦ ἡ ἄλλες τὸ ἀνεγνώριζαν καὶ τὸ ἐσέβοντο.

Ἀπὸ τοὺς πιὸ τολμηροὺς καὶ τοὺς πιὸ ἐπίφοβους, ἦταν οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ Μορέσκοι. Λαθρέμποροι ἐπιτηδειότατοι, κατεργάρηδες ἀλλὰ καὶ παλληκαράδες, οἱ τρεῖς αὐτοὶ Ἀλβανοὶ ἦταν ὁ τρόμος τῶν τελωνοφυλάκων καὶ τῶν χωροφυλάκων, ποῦ πολλὲς φορὲς ἐπιχείρησαν νὰ τοὺς πιάσουν, ἀλλὰ τοῦ κάκου, γιατὶ ὅταν οἱ Μορέσκοι ἔβλεπαν τὰ στενά, ἐγίνοντο ἄφαντοι καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν μπόρεσε νἀναχαλύψῃ τὸν κρυφῶνα τους στὴς ἀδιαπέραστες ἐκεῖνες ἐρημιὲς τῶν βουνῶν, ὅπου μόνοι αὐτοὶ ἤξεραν τὰ κρυφὰ μονοπάτια καὶ τὰ κατατόπια.

Μιὰ μέρα, διεδόθη στὸ Μέτσοβο, ὅτι τὴν προτελευταία νύκτα οἱ τελωνοφύλακες εἶχαν πιασθῆ μὲ τοὺς Μορέσκους καὶ ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς τελωνοφύλακας αὐτούς, ποῦ τὸν ἔλεγαν Κάστια, εἶχε ἐξαφανισθῆ.

Στὴν ἀρχή, ἐνόμισαν ὅτι σκοτώθηκε στὴ συμπλοκή· ἀλλὰ ἐπειδὴ μ' ὅλες τὴς ἔρευνες ποῦ ἔκαμαν, τὸ πτῶμά του δὲν βρέθηκε πουθενά, ὑπέθεσαν ὅτι θὰ τὸν αἰχμαλώτισαν οἱ Μορέσκοι καὶ θὰ τὸν ἐρατοῦσαν ὡς ὅμηρο, γιὰ νὰ τὸν ἀνταλλάξουν, ἂν ἐπιάνετο ποτὲ κανένας ἀπ' αὐτούς.

Πέρασαν δυὸ ἑβδομάδες καὶ οἱ τρεῖς Ἀλβανοί, ξεθαρρεμένοι, ξανάρχισαν τὴ συνειθισμένη τους δουλειά.

Μιὰ νύκτα, καθὼς γυρνοῦσαν ἀπὸ μιὰ ἐκδρομὴ κ' εὑρίσκοντο στὰ βάθη τῆς ρεμματιᾶς ποῦ ἔκρυβε τὸ λημέρι τους, ἐκεῖ κοντά, ἐσταμάτησαν ἔκπληκτοι.

Ἕνα παιδί, μικρὸ παιδὶ ὡς δώδεκα χρονῶν, ἐκοιμᾶτο ἐκεῖ χάμω, ξαπλωμένο μέσ' στὰ ψηλὰ ρείκια τῆς ρεμματίας. Τὸ κεφάλι του ἀκκουμποῦσε 'ς ἕνα μεγάλο σακκί, ποῦ τοῦ ἐχρησίμευε γιὰ μαξιλάρι.

Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἐκυττάχθησαν.

Πῶς κατώρθωσε τὸ παιδὶ νὰ φθάσῃ 'ς ἐκεῖνο τὰ μέρος τῆς κλεισούρας, ποῦ μόνοι αὐτοὶ ἐνόμιζαν πῶς ξέρουν τὸ μονοπάτι;

Ὁ μεγαλήτερος, ὁ Μπάρτολος, ἐκτύπησε τὸ παιδὶ μὲ τὸ κοντάκι τῆς καραμπίνας του.

Ὁ μικρὸς ἐξύπνησε ἀπότομα, πετάχθηκε ὀρθὸς κ' ἐκύτταζε τοὺς τρεῖς κακούργους τρίβων τὰ μάτια.

— Ποιὸς εἶσαι; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; ποῦ πηγαίνεις; τὸν ρώτησε ὁ Μπάρτολος.

Τὸ παιδὶ δὲν ἀποκρίθηκε λέξι,

— Μίλησε γιατὶ σ' ἐσκότωσα! τοῦ φώναξε ὁ κακοῦργος, προτείνων τὴν καραμπίνα του.

Ὁ μικρὸς δὲν ἀποκρίθηκε οὔτε τώρα. Γελαστός, χωρὶς κανένα φόβο, ἐκύτταζε τοὺς τρεῖς ἀδελφούς. Τότε ἐπλησίασε τὸ δάκτυλό του στὸ στόμα του, ἀπὸ ἐκεῖ τὸ ἔφερε στ' αὐτί του κ' ἔπειτα ἔκαμε μὲ τὸ χέρι του μερικὰ νεύματα, ποῦ ἐσήμαιναν καθαρά:

«Δὲν σᾶς ἀκούω καὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω, γιατὶ εἶμαι κωφάλαλος. Ξέρω ὅμως νὰ γράφω καὶ νὰ διαβάζω».

Κι' ἀμέσως ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του μιὰ μικρὴ πλάκα κ' ἕνα κοντύλι καὶ τὰ ἔδωσε στὸν Μπάρτολο. Αὐτὸς ἔγραψε τὴν ἐρώτησί του; «Ποιὸς εἶσαι; ποῦ πηγαίνεις;» Καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ὁ μικρὸς ἀποκρίθηκε:

«Σᾶς γνωρίζω, εἶσθε οἱ ἀδελφοὶ Μορέσκοι. Σᾶς εἶδα στὰ μέρη μας. Εἶμαι γυιὸς τοῦ Χάνου, τοῦ λαθρεμπόρου, καὶ πηγαίνω στὸ Μέτσοβο, ὅπου μὲ περιμένει [ἄνθρωπος, γιὰ νὰ τοῦ] παραδώσω αὐτὸ τὸ σακκί, ποῦ ἔχει μέσα καπνὸ ἀνατολίτικο, πολὺ σπάνιο καὶ πολὺ ἀκριβό. Τἀπόγευμα, καθὼς περνοῦσα τὰ στενά, μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα τελωνοφύλακες· καὶ γιὰ νὰ τοὺς ἀποφύγω, ὑποχρεώθηκα νὰ καταιβῶ 'ς αὐτὴ τὴ ρεμματιά. Ἐδῶ δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ μὲ βροῦν καί, καθὼς ἤμουν κουρασμένος, ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ. Λίγο πάλι θὰ προσπαθήσω νὰ φθάσω στὸ Μέτσοβο.»

Οἱ Μορέσκοι ἤξεραν, ὅτι ὁ συνάδελφός τους Χάνος, ἕνας τρομερὸς κακοῦργος, εἶχε πραγματικῶς ἕνα γυιὸ κωφάλαλο.

Ὁ μικρὸς δὲν ἐφαίνετο καθόλου φοβισμένος μπροστὰ στοὺς τρεῖς ὡπλισμένους ἀδελφούς. Μάλιστα κι' αὐτός, σὰν ἀληθινὸ λαθρεμπορόπουλο, εἶχε στὴ ζώνη του ἕνα πιστόλι κ' ἕνα μαχαῖρι σὲ πέτσινο θηκάρι.

Κατόπι, μὲ ζωηρὰ νεύματα, τοὺς ἔδωσε νὰ καταλάβουν ὅτι πεινοῦσε, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ πρωὶ δὲν εἶχε βάλῃ τίποτα στὸ στόμα του.

Ὁ Μπάρτολος ἐκύτταξε τοὺς ἀδελφούς του.

— Δὲν κάνει φρόνιμα ὁ Χάνος, τοὺς εἶπε, νὰ ἐμπιστεύεται τέτοιο ἐμπόρευμα 'ς ἕνα παιδί. Δὲν ξέρει λοιπόν, ὅτι οἱ χωροφύλακες ἔχουν ἐδῶ τὰ μάτια τους τέσσαρα, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ γάθηκε ὁ Κάοτιας; Δὲν πρέπει νἀφήσωμε τὸν μικρὸ νὰ πέσῃ στὰ χέρια τους. Ὁ Χάνος δὲν θὰ μᾶς τὸ συγχωροῦσε ποτέ.

(*Ἕπεται τὸ τέλος*) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

(*) Τὸ διήγημα αὐτὸ εἶνε μεταφρασμένο ἀπὸ τὸ γαλλικὸν τοῦ Raphael Ligthone. Ἂν ἔχῃ καμμιὰ γεωγραφικὴ ἢ ἄλλη ἀνακρίβεια, δὲν εὐθύνεται ὁ μεταφραστής, — Σ. τ. Μ.

«Ὁ μικρὸς δὲν ἐφαίνετο καθόλου φοβισμένος...» (Σελ. 49, στ. γ'.)

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΜΠΑΝΑ

«Μακρυὰ ἀπὸ τοὺς τάφους!
Πρὸς τὴν ζωήν.»
ΓΚΑΙΤΕ

Κάθε ἦχο γύρω μιὰ ἁπαλὴ γαλήνη πνίγει
'στὴ σκοτισμένη, τὴν πολύβουη δημοσιά·
πλατειὰ τοῦ δειλινοῦ ἡ πορφύρα ἀργὰ [τυλίγει
τῆς μακρυνῆς δενδροστοιχίας τὴ φυλλωσιά.

Μιὰ ἀναλαμπὴ λιγοψυχάει ροδοβαμμένη,
πνιγμένη σὲ παραπετάσματα βαρειά·
ἡ κάμαρα ὅλη σὲ μυστήριο βυθισμένη·
μιὰν ἄυλη ὅλα παίρνουν σκοτεινὴ θωριά...

Δυὸ ξάφνου ὁρμοῦν μαζί: τ' αὐτιὰ ξα- [νοίγουν
γλυκόηχη μουσική, καθάρια δυνατή·
ἦχοι μ' αὐτὴ μιᾶς νεκρικῆς καμπάνας [σμίγουν,
καὶ λὲς παλεύουν ποιὸς στὸ τέλος ν' ἀ- [κουστῆ.

Κτυπᾷ ἡ ζωή, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, καὶ σφύζει.
—παλμὸς ἀπ' τὴν καρδιά μας κάθε της [παλμός·—
σὲ πλάκα κρύα σκυφτή, ἀπ' τὴν ἄλλη, [γονατίζει
καὶ μαῦρος θρῆνος εἶνε ὁ κάθε της [ψαλμός...

Ἐδῶ τὰ νειάτα, ἡ ὁρμή, ἡ χαρά, τὸ φῶς, [ἡ ζάλη·
ἡ ὀδύνη κ' ἡ μορφὴ ἡ σβυσμένη ἐκεῖ,
κορμὶ σκελεθρωμένο καὶ σκυφτὸ κεφάλι...
—Σώπα, καμπάνα, νάντιχήσῃ ἡ μουσική!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Η "ΔΙΑΠΑΑΣΙΣ,, ΠΡΟ 40 ΕΤΩΝ

«ΕΤΟΣ Α'. - ΑΡΙΘ. 1»

(*Συνέχεια· ἴδε σελίδα 34.*)

Ἔλαβα τὸ ἀκόλουθον γράμμα:

«Ἀγαπητὲ Ἀναγία. Δὲν σὲ ἀγαγνωρίζομεν! Ποῦ εἶνε οἱ Ρεμβασμοί, αἱ Σκέψεις, τ' Ἀλογοπαίγνια καὶ τὰ φαιδρότατα πράγματα ποὺ ἔγραφες πρὸ δέκα ἐτῶν; Τώρα ἔγεινες πολὺ σοβαρός. Ἀφοῦ ἐμᾶς διδάσκῃς ἀκόμη καὶ Γλωσσολογία! Γιατὶ αὐτό; Ἔτσι θὰ ἐξακολουθήσῃς;—Ὁ φίλος τῆς Διαπλάσεως *Οὐράνιος Θόλος*.»

Γιατὶ αὐτό;.. Μὰ ξέρω κ' ἐγὼ γιατί; Ἂν δὲν μεγαλώνω ἀπέξω, μπορεῖ νὰ... γερνῶ ἀπὸ μέσα. Ἔπειτα, εἶνε περιστάσεις αὗται γιὰ πολλὲς φαιδρότητες καὶ γιὰ πολλὰ ἀστεῖα; «Πεινασμένο ἀρκοῦδι δὲν χορεύει», λέγει ἡ παροιμία· κ' ἐγώ, μ' αὐτὸ τὸν φιλικώτατο ἀποκλεισμό, ἔχω νὰ φάω ἄσπρο ψωμὶ δεκαπέντε μέρες... Δυστυχῶς δὲν εἶμαι καὶ *γεωφάγος*, δὲν τρώγω χῶμα, ὅπως μερικοὶ ἀγριάνθρωποι, οἱ μόνοι ποὺ δὲν τοὺς πιάνει ἀποκλεισμός... Ἂς διορθωθοῦν λοιπὸν τὰ πράγματα, καὶ διορθώνομαι κ' ἐγώ, φίλτατε *Οὐράνιε Θόλε*. Ἀλλοιώτικα... Γλωσσολογία ποῦ θὰ πάῃ κατσός!

***

Ἐξακολουθῶ καὶ τελειώνω τὴν ἀναδίφησι τοῦ 1ου φύλλου. Τὴν ἱστορία τοῦ Εὐτυ.ίου ἀκολουθεῖ ἕνα παιγνίδι, «Ὁ Δικηγόρος». Ἡ Διάπλασις προλογίζει, ὅτι ἅμα τελειώνουν τὰ παιδιὰ τὴν μελέτην των ἢ κάθ: ἄλλην ἐργασίαν, ἔχουν τὴν ἄδειαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους «νὰ παίζουν ὀλίγον». Ἀλλὰ παιγνίδια καλά, κατάλληλα «νὰ γυμνάζουν τὸ σῶμα καὶ νὰ ὀξύνουν τὸν νοῦν», διότι, «μὲ αὐτὴν τὴν συμφωνίαν τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ παίζουν»... Καὶ μετὰ τὸ προλογάκι αὐτό, ἐκτίθεται ἐκτενῶς ὁ «Δικηγόρος», ποῦ, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶνε ἕνα πολὺ εὔμορφο παιχνίδι συναναστροφῆς.

Ἀκόμη μιὰ εἰκόνα, στὴν τελευταία σελίδα, *ποῦ παρίστᾳ «παγίδα πρὸς σύλληψιν τίγρεων»*, μὲ μίαν σύντομην περιγραφήν. Ὁ γράφων μακαρίζει τὴν τύχην μας ὅτι «ζῶμεν εἰς χώραν, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὐδέποτε θὰ λάβωμεν ἀνάγκην νὰ μεταχειρισθῶμεν αὐτήν». Ἡ παγίς, ἐννοεῖται, εἶνε στημένη 's ἕνα δάσος τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ χονδροὺς κορμοὺς δένδρων. Νύκτα, φεγγάρι, ἐρημιά. Καὶ μιὰ τίγρις προχωρεῖ σιγὰ - σιγὰ διὰ νὰ μπῇ μέσα στὴν παγίδα, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ὑπάρχει ὡς δόλωμα ἕνα χοιρίδιον. Ἀπὸ τὸ ἀρθράκι αὐτὸ μανθάνομεν, ὅτι ἡ ποντικοπαγίδα, ἡ φάκω, ἑλληνικὰ λέγεται *μυάγρα*, (ὅπως καὶ ἡ τσιμπίδα τῆς φωτιᾶς *πυράγρα*, ποῦ δὲν ἔχει ὅμως καμμιὰ σχέσι μὲ τὸν *Τέλλο Ἄγρα*...)

***

Τὸ φύλλο τελειώνει μ' ἕνα, ἕνα μόνον, Αἴνιγμα. Ἀξίζει, ἀλήθεια, νὰ ἰδοῦμε τὸ πρῶτο - πρῶτο Αἴνιγμα, τὴν πρώτην «Πνευματικὴν Ἄσκησιν», ὡς ἐβαπτίσθη ἀργότερα αὐτὴ ἡ στήλη, ποῦ ἐδημοσίευσε ἡ Διάπλασις. Εἶνε ἀνώνυμον, φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ συνέταξεν ὁ Κατακουζηνός:

Τέσσαρα ψηφία μόνα
Συγκροτοῦσι ὀνομά μου·
Οἱ πατέρες, αἱ μητέρες
Ἀγαποῦν τὸ θώρυμά μου.
Εἶμαι γήπιον, παιδίον,
Νεκτίσκος, νέος, γέρων,
Δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ
Τόνομά μου ὁ μὴ φέρων.
Ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς,
Εἰς ἰὸν θανατηφόρον
Θὰ μὲ μετασχηματίσῃς.

Τὸ ἐλύσατε; Ἐγὼ ὁμολογῶ, ὅτι τότε δὲν τὸ κατώρθωσα, μολονότι, κάτω ἀπὸ τὸ Αἴνιγμα, ὑπῆρχε ἡ δελεαστικὴ αὐτὴ προκήρυξις τῆς Διαπλάσεως: «Ὅστις πρῶτος ἀποστείλῃ ἡμῖν τὴν λύσιν, θὰ λαμβάνῃ τὴν Διάπλασιν τῶν Παίδων ἐπὶ ἓν ἔτος δωρεάν. Τῶν δὲ πέντε δευτερευόντων (;) λυτῶν, θὰ δημοσιευθῶσι τὰ ὀνόματα.» Ἀλλ' αὐτὰ θὰ τὰ ἰδοῦμεν ἄλλοτε.

***

Καὶ εἰς τὸ τέλος, αὐταὶ αἱ δύο μικραὶ *Γνωστοποιήσεις*:

«Οἱ μὴ ἐπιστρέψαντες τὸ πρῶτον φύλλον λογίζονται συνδρομηταὶ» (ὦ καιροί, ὦ ἤθη!) «καὶ ὀφείλουσι νὰ ἀποστείλωσι τὴν συνδρομήν των, εἴτε εἰς νόμισμα εἴτε εἰς γραμματόσημον, ἀπευθύνοντες τὴν ἐπιστολήν των, ἀπηλλαγμένην ταχυδρομικῶν τελῶν: Πρὸς τὴν Διάπλασιν τῶν Παίδων, ὁδὸς Αἰόλου, 23.»

«—Μέχρις οὗ ὁρίσωμεν πράκτορας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, ἐγγράφονται συνδρομηταὶ μόνον ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Διευθύνσεως».

Ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς Γνωστοποιήσεις αὐτὰς μᾶς μανθάνει α'.) ὅτι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὑπῆρχαν μακάριοι ἄνθρωποι *ποῦ ἔφριξαν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰ γράμματά* των ἀπλήρωτα καὶ εἶχαν τὴν ἀξίωσιν νὰ πληρώσῃ τὰ ταχυδρ. τέλη ὁ παραλήπτης! β'.) ὅτι τὸν καρὸν ἐκεῖνον, τὸ γραφεῖον τῆς Διαπλάσεως ἦτο εἰς τὴν ὁδὸν Αἰόλου ἀρ. 23. Γνωριζόμεν λοιπὸν ποῦ ἐγεννήθη ἡ Διάπλασις!

Ἡ δευτέρα Γνωστοποίησις εἶνε ἀξιοπαρατήρητη κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ Διάπλασις, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τὸ πρῶτόν της φύλλον, μεταχειρίζεται τὴν λέξιν *Πράκτωρ*, τὴν ἰδίαν λέξιν, μὲ τὴν ὁποίαν δηλώνονται καὶ σήμερον οἱ φίλοι της ποῦ ξεσταθῶνουν. Ἠμποροῦσε νὰ πῇ, ὅτι «μέχρι οὗ ὁρίσω ἀντιπροσώπους, ἀνταποκριτὰς κτλ.,» Ἀλλ' εἶπε, βλέπετε, «πράκτορας», ὡς ἂν εἶχε τὸ προαίσθημα, ὅτι αὐτὴ ἡ λέξις θὰ ἐπικρατοῦσε καὶ θὰ ἐγίνετο μίαν ἡμέραν ὁ ὑπερήφανος τίτλος τῶν καλλιτέρων της φίλων. Ἀλήθεια, μὲ πόσο καμάρι ἀκούω σήμερα παιδιὰ νὰ λέγουν:

— Εἶμαι *Πράκτωρ* τῆς Διαπλάσεως!

***

Αὐτὸ εἶνε τὸ 1ον φύλλον τῆς Διαπλάσεως. Πλούσιον, σχετικῶς καλοτυπωμένον, κομψόν, μὲ ἀληθινὰ ἐκλεκτὴν καὶ ποικίλην ὕλην, κάτι *διαφορετικὸν* τελοσπάντων ἀπ' ὅ,τι ἐξεδίδετο ὡς τότε. Φυσικώτατα λοιπὸν εἶχεν ἐξ ἀρχῆς τόσην ἐπιτυχίαν. Διότι ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τῆς Διαπλάσεως, ἡ μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ ἑλληνικοῦ περιοδικοῦ τύπου, χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ πρῶτόν της βῆμα! Ἔγεινεν ἀνάρπαστον αὐτὸ τὸ φύλλον τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1879, ἀπαράλλακτα ὅπως ἔγεινεν ἀνάρπαστον καὶ τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ 1917! Ἡ Διάπλασις, βλέπετε, ἐξεδόθη ἔχουσα μέσα της τὸ σπέρμα τῆς ἐπιτυχίας. Τὸ *κάτι* ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὁποῖον εἴλκυε κ' ἑλκύει *πάντοτε* τὴν ἀγάπην κάθε παιδιοῦ...

Λοιπόν, τόση ἦτο ἡ ἐπιτυχία τοῦ πρώτου ἐκείνου φύλλου, ὥστε ἐξηντλήθη σὲ λίγο καὶ *ἀνετυπώθη*. Τὸ φύλλον ποῦ εἶχα ὑπ' ὄψει μου δι' αὐτὴν τὴν ἀναδίφησιν, δὲν εἶνε ἀκριβῶς τὸ πρῶτον ποῦ ἐτυπώθη· εἶνε ἡ ἀνατύπωσις. Γνήσια *πρῶτα* φύλλα δὲν ὑπάρχουν πλέον, παρὰ εἰς μερικὰς βιβλιοθήκας, ὅπου διατηροῦνται παλαιοὶ τόμοι Διαπλάσεως. Ὅσον διὰ τὸ ἰδικόν μου, ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔδωσε τότε ὁ Σχολάρχης, τὸ ἔχασα ἀργότερα... μαζὶ μὲ ὅλον μου τὸν πρῶτον τόμον, δεμένον. Τὸν ἐδάνεισα κάποτε εἰς ἕνα συμμαθητήν μου, ὁ ὁποῖος τόσον εὐχαριστήθη, ὥστε δὲν μοῦ τὸ ἐπέστρεψε πλέον! Μανθάνω ὅμως, ὅτι τέτοια *κρούσματα* συμβαίνουν καὶ σήμερα...

(Ἀκολουθεῖ) Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

α'.) Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Ἀκτίνος

		Α		
	ΧΑ	ΑΡ	ΛΑ	
Α	ΚΩ	ΝΙ	ΦΩ	Α
	ΔΙΣ	ΓΟ	ΚΙΣ	
		Ι		

Νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ συλλαβαὶ αὗται, ὥστε νὰ ποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα τεσσάρων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος.

β'.) Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

Ἐστάλη ὑπὸ Σ. Ι. Μακρυμιχάλου

Ὁ ἐρασιτέχνης ψαρᾶς:—Ἄκου 'δῶ. Ἐκεῖ στὸ χωριό σου εἶνε φυτρωμένα πολλὰ ἀπ' αὐτά. Νὰ διαλέξῃς ἕνα ψηλὸ καὶ χοντρὸ καὶ νὰ μοῦ τὸ φέρῃς.

Ὁ χωρικός:—Καλά, μεῖνε ἥσυχος, ἀφεντικό...

Τί ἐζήτησε ὁ κύριος;

γ'.) Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γερμανόπαιδος

* - 1' - *ngl* - *n - c*nn**t - 1* - 1**n.

Νἀναγνωσθῇ τὸ Φωνηεντόλιπον τοῦτο.

Λύσεις τοῦ 4ου φύλλου

α'.) Ὁ καβαλλάρης σχηματίζεται ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὰ ἐμπρόσθια πόδια τοῦ ἄλογου.—β'.) Νέρων, Βεσπασιανός, Τίτος, Τιβέριος.—γ'.) Au bon chat bon rat.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶνε ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἴρις:—Τὸ ἔφρεις, μαμμά μου, πῶς εἶμαι ὑπνοδίτης;... Νά, τὴν νύχτα ποῦ καιμούμουν, σηκώθηκα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω κ' ἔφαγα ὅλο τὸ γλυκὸ ποῦ εἶχες στὸ ντουλάπι!

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς

***

— *Μικρὲ Σουλιώτη*, πόσων χρονῶν εἶσαι;

—Δέκα. Θὰ ἤμουν τώρα ἑνδεκα, ἀλλὰ ἤμουν *ἕνα χρόνο ἄρρωστος*.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Γυδεωτάκι

***

Ἡ *διδασκάλισσα*:—Γιατί, Ἀτλίκκα, ἔγραψες «δοτική» μὲ περισπωμένη; Δὲν ξέρεις ποῦ θέλει ὀξεία;

Ἀλίκα:—Πῶς ὀξεία; Ἐσεῖς δὲν-μᾶς εἴπατε, ὅτι ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ, τονιζομένη εἰς τὴν λήγουσαν, περισπᾶται;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γῆς τῆς Ἑλλάδος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38, ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 3ην Ἰανουαρίου 1917.

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως ὅλους τοὺς φίλους μου καὶ τὰς φίλας, ποῦ μοῦ ἔστειλαν τὴν Πρωτοχρονιάν τὰς εὐχάς των μὲ ὡραῖα γράμματα, μὲ κάρτες, μ' ἐπισκεπτήρια μὲ τηλεγραφήματα. Τὸ πλῆθος καὶ ἡ θερμότης αὐτῶν τῶν εὐχῶν ἦτο δι' ἐμὲ μία μεγάλη παρηγορία καὶ ἀνακούφισις εἰς τὰς θλιβερὰς ἡμέρας ποῦ διερχόμεθα ὅλοι... Ἂς τὰς εἰσακούσῃ ὁ καλὸς μας Θεὸς καὶ ἂς ἐπανέλθουν γρήγορα αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι ποῦ ποθοῦμεν.

ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ

Ἐπειδὴ ὁ ἀποκλεισμὸς ἐξακολουθεῖ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων μου δὲν εἠμποροῦν νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τὰς Ἀθήνας, ἡ προθεσμία τῆς ἀνανεώσεως τῶν περσινῶν ψευδωνύμων καὶ τῆς σημειώσεως τῶν Εὐσήμων τοῦ 1916, ἡ ὁποία ἔληγε τὴν 31 Δεκεμβρίου, ***παρατείνεται μέχρι τέλους Ἰαναουαρίου***.

Ἔως τότε, τὰ ψευδώνυμα τοῦ 1916 θὰ εἶνε φυλαγμένα διὰ τοὺς πρώην κατόχους των. Ὥστε ὅσοι ἐζήτησαν νὰ νέον περσινὸν ψευδώνυμον, ἂς μάθουν ὅτι δι' αὐτὸν τὸν λόγον δὲν τοῖς ἐνεκρίθη, καὶ ἂς ἐκλέξουν ἄλλο ἐλεύθερον.

Ποτὲ δὲν ἐφαντάσθηκα ὅτι μ' ἐλησμόνησες, *Ἀμαρυλλὶς τῆς Παμβιώτιδος*, καὶ τὴν *αἰτίαν* τῆς σιωπῆς σου τὴν ἀπέδιδα πάντοτε εἰς κάτι ἄλλο. Νὰ τώρα ποῦ μανθάνω, ὅτι δὲν μοῦ ἔγραφες ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν - πολλῶν μαθημάτων... Σ' εὐχαριστῶ ὅτι τὰ καλά σου λόγια καὶ σοῦ ἔστειλα 8,τι ἐζήτησες.

Θαλασσοπόρε τῶν Κυκλάδων, καὶ σύ, *Μεγάλε Ναπολέων*, παρεξηγήσατε τὸν Κανονισμὸν τῶν Μ. Μυστικῶν. Διὰ κάθε πρότασιν, πρὸς 1 ἢ 2 ἢ 3 ψευδώνυμα ἀπευθυνομένην, πληρώνει κανεὶς λεπτὰ 25. Ἂν ἡ πρότασίς του ἀπευθύνεται πρὸς περισσοτέρους τῶν τριῶν, εἰς τὰ 25 λεπτὰ πρέπει νὰ προσθέσῃ κανεὶς τόσα *πεντάλεπτα*, ὅσαι εἶνε αἱ *λέξεις* τῶν περιπλέον τῶν τριῶν ψευδωνύμων.

Πνευματικὰς Ἀσκήσεις, *Φιλόπατρις Ἑλληνοπούλα*, δὲν εἠμπορεῖς νὰ μοῦ στεῖλῃς τώρα, διότι ἔληξε ἡ προθεσμία τοῦ τρέχοντος Διαγωνισμοῦ. Ἂμα ἴδῃς νὰ προκηρυχθῇ νέος, τότε. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως εἠμπορεῖς νὰ μοῦ στεῖλῃς Παίγνια. Προβλήματα καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλῃς, διὰ τοὺς Ἑβδομαδιαίους Διαγωνισμούς.

Τὸ *Σπαθὶ τοῦ Κωνσταντίνου* μοῦ γράφει: «Σὲ συγχίρω καὶ σ' εὐχαριστῶ συνέμα διὰ τὰ μυθιστορήματα ποῦ μᾶς ἔστειλες ἐφέτος. Δὲν ἄκουσα κανένα, μὰ κανένα, οὔτε ἀπὸ σχολεῖο, οὔτε ἀπὸ ἄλλους φίλους, νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν τοῦ ἄρεσεν. Ὅλοι τὰ θαυμάζουν. Τοὺς ἀρέσουν ὑπερβολικά».

Τὸ *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες* μὲ πληροφορεῖ, ὅτι εἰς τὸ διάστημα τῶν 6 - 7 ἐτῶν ποῦ διαγωνίζεται εἰς τὴν «Διάπλασιν», ἔχει πάρει ἐν ὅλῳ 350 εὔσημα. Ἀκμπρά! Διὰ τὰς Μικρὰς Ἀγγελίας ὅμως δὲν ἔχει δίκηο. Ὁ χῶρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ τὰς δημοσιεύω μὲ μεγάλα στοιχεῖα καὶ διαστήματα. Ἂν εἶχα δωδεκαοέλιδον φύλλον, ἢ ἐξώφυλλον, μάλιστα· ἀλλὰ μὲ ὀκτὼ σελίδας, δὲν γίνεται πολυτέλεια Ἀγγελιῶν.

Ἡ παρατήρησις ἐκείνη τῆς «Ἱριτεκῆς», *Νεκητὰ τῆς Ἀθῆναι*, δὲν ἀποτελεῖ καὶ κανόνα ἀπαράβατον. Τὸν ἀκολουθοῦν δηλαδὴ ὅσοι θέλουν νὰποφεύγουν παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν χασμῳδίαν. Ἐννοεῖς ὅμως; ὅτι ἡ χασμῳδία δὲν τρομάζει ὅλους τοὺς ποιητάς. Διὰ τοῦτο σὲ πολλὰ ποιήματα, καὶ δοκιμούτατα, θὰ ἰδῇς στίχους νἀρχίζουν ἀπὸ φωνῆεν, χωρὶς ὁ προηγούμενος νὰ τελειώνῃ εἰς σύμφωνον.

Τὸ «μόνο τους κακὸ» *Τρισεύγενη*, δὲν εἶνε ὅτι δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ τὰ καταλάβουν οἱ μικροί. Ἴσως ἀπ' αὐτὰ καὶ οἱ πιὸ μεγάλοι θὰ ἐσχημάτιζαν ἐσφαλμένη ἀντίληψι περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς. Ἡ τοιαύταχιστο μιὰ τέτοια ἀντίληψι, ποῦ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ σὲ ὑπερβολές. Κάθε ἡλικία, βλέπεις, ἔχει τοὺς κινδύνους της, καὶ ἡ ἐφηβικὴ ἴσως τοὺς μεγαλειτέρους ἀπ' ὅλες. Γι' αὐτὸ ἐγὼ προσέχω τόσο πολύ. Καὶ παρὰ νὰ καῇ κανεὶς στὸ χυλό, καλλίτερα νὰ φυσᾷ καὶ τὸ γιαούρτι.

Δὲν θέλω νὰ μπράνω τὸν ζῆλό σου, *Παῦλε Χλωμέ*, οὔτε νὰ κόψω τὸν ἐνθουσιασμό σου. Δὲν θέλω ὅμως νὰ *μεταδώσω* τὸν ἴδιο ζῆλο καὶ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ καὶ στοὺς ἄλλους, γιατὶ αὐτὲς ἡ ἴδιες, καὶ σωστὲς ἐντελῶς ἂν ὑποτεθοῦν, δὲν εἶνε γιὰ παιδιά. Ἄλλο νὰ μάθουν κάποτε ὅτι ὑπάρχουν,—ὅπως τοὺς τῶμαθε μιὰ φορὰ ὁ κ. Φαΐδων,—καὶ ἄλλο νὰ φανατισθοῦν γι' αὐτὲς καὶ νὰ σπιωχθοῦν νἀφιερώσουν ὅλη τους τὴν σκέψι καὶ τὴν δράσι. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀρχή, ἕνα περιοδικὸ ποῦ ἀπευθύνεται στὴν πιὸ τρυφερὴ νεολαία, πρέπει νὰ εἶνε σὲ ὅλα μεριοπιχθὲς καὶ συντηρητικό. Ἀπαράλλακτα ὅπως πρέπει νὰ εἶνε καὶ τὸ καλὸ Σχολεῖο.

Τὸ *Τραγοῦδι τῆς Λευτεριᾶς* μοῦ γράφει: «Γιὰ τὰ Π. Πνεύματα δὲν ἔχουν δίκηο. Ἐγὼ π. χ. γράφω ἕνα Π. Πνεῦμα, βγαλμένο ἀπὸ τὸ νοῦ μου· ποῦ ξέρω ὅμως ἂν αὐτὸ τὸ ἴδιο σκέφθηκε ἕνας ἄλλος καὶ τὸ ἐδημοσίευσε στὴ Διάπλασι πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια; Βλέπεις καλλίτερ' ἀπὸ μένα, ὅτι ὅλο τὰ ἴδια γράφοντας δὲν θὰ πῇ ὅμως ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἀντιγραφές.» Δὲν ἔχει ἄδικο ὁ φίλος μου: τέτοιοι *συμπτώσεις* εἶνε συχνά'. Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ θυμοῦμαι καὶ νὰ μὴ δημοσιεύσω Π. Πνεῦμα ποῦ ἐδημοσιεύθη καὶ ἄλλοτε στὴ Διάπλασι. Ἀλλὰ πῶς νὰ γίνῃ; μπορῶ νὰ θυμοῦμαι τὰ Παιδ. Πνεύματα τριανταοκτὼ ὁλοκλήρων ἐτῶν; Εἶνε χιλιάδες!

Ὡραίας ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Γυθειωτάκι*, *Μικρὸς Σουλιώτης*, *Μεσσηνιακὴ Ἀκτή*, *Γεώργιος Δ. Τσουκ.*, *Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου*, *Σενημαχιωτάκι*, *Ψυχὴ* καὶ *Ξανθὴ Πριγκηποπούλα*.—Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ.Σ.Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς:

«Βασιλεὺς καὶ Χωρικός».—«Τὸ πρωϊνό μου πρόγραμμα».—«Στὴ γιορτή του».—«Ἡ εἰκόν μου».—Εἶμαι πουλημένος».—«Σκέψεις.»—«Τὸ χαμίνι».—«Ἡ πρωτοχρονιὰ» καὶ «Ἡ καλὴ συναναστροφή».—«Γιὰ νὰ ἴσθε εὐτυχεῖς».—«Στὸ ποτάμι».—«Καλὰ τοῦ κάμανε».—«Ταξεῖδια, Θεσσαλονίκη».—«Σὲν μεγαλώσω».—«Τὸ καθῆκόν».—«Ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ μεγαλήτερον θηρίον».—Ἀντιθέσεις τῆς Ζωῆς».—«Οἱ κόποι ποῦ εἶνε ἡ εὐτυχία».—«Ἀπὸ τὸ Λεξικόν μου».—«Ἡ Ἄννα».—«Ἡ ζωή».—«300 λέξεις».—Παιθ. Πνεύματα καὶ διάφορα διὰ τοὺς Ἑβδ. Διαγωνισμούς.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης Σελίδος:—«Χριστούγεννα». Ἀρκετὰ καλὸ ποιηματάκι, ποῦ ἡ ἐπεκαιρότης του τὸ ἔδειξε ἀκόμη καλλίτερο. Στὸ τελευταῖο τετράστιχο, κάμνει παράξενη ἐντύπωσι τὸ ὅτι οἱ Χριστιανοὶ φεύγουν βιαστικὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, γιὰ νὰ βροῦν στὸ σπίτι «γαλήνη». Θέλεγε κανείς, ὅτι στὴν ἐκκλησία βρίσκει κανεὶς περισσότερη γαλήνη, παρὰ στὸ σπίτι. Ἴσως ὅμως ὁ ποιητὴς δὲν ἐννοεῖ γαλήνη συχική, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετο τῆς τύρβης τοῦ πλήθους. Καὶ μία ἀνακρίβεια: ὁ ὄρθρος δὲν εἶνε *λειτουργία* ἀλλὰ *ἀκολουθία*· λειτουργία εἶνε μόνον ἡ λειτουργία, ποῦ ἀκολουθεῖ τὸν ὄρθρον.—«Ἡ Εὐθυμία νικᾷ». Ἀληθινὴ σκηνή, γραμμένη ζωηρὰ καὶ μὲ... εὐθυμία. Στὴν τελευταία ἐρώτησι ἀπαντῶ, ὅτι ναί, καὶ τῆς μεγάλες λύπες, ὅταν ἔχῃ κανεὶς μέσα του εὐθυμία, ποῦ εἶνε ζωτικότης, τῆς νικᾷ.—«Ἡ Ὑπομονή». Δὲν θὰ ἔχανε τίποτε ἂν ἦτο συντομώτερο, γοργότερο. Ἀλλὰ κ' ἔτσι εἶνε πολὺ καλό.—«Ὅλοι ἀδέρφια». Ποικιλῳδίες (βαρετασιόνες) γύρω εἰς τὸ γλυκὺ θέμα τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Ὄνειρο καὶ ρεμβασμός. Εὐγενικὸ κατὰ τὴν ἰδέαν καὶ πολὺ καλογραμμένο.—«Carmen imbris». Ὁ ποιητὴς μοῦ τὸ ἐξήγησε «τραγοῦδι ραγδαίας βροχῆς». Ὡραία τετράστιχα· δὲν ξέρω ὅμως ἂν μπορῇ κανεὶς νὰ πῇ «κλαγγὴ βροντῆς».—Παιδικὰ Πνεύματα: νόστιμα καὶ τὰ τρία· ἂν εἶνε ὅμως καὶ πρωτότυπα... ὁ Θεὸς κ' ἡ ψυχή τους!

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 1. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουσι μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1917. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς Ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ κ. εἰς Κορίτσια.

Νέα ψευδώνυμα: *Τριανταφυλλένιο Διαβολάκι*, κ. (+), *Ἀνοιξιάτικο Ἀεράκι*, κ. (ΦΣ). *Πειρατοὶς Ἄγνωστος*, ἀ. (ΕΔ). *Ἀγκάθι*, ἀ. (ΓΠ).

Ἀνανεώσεις ψευδωνύμων: *Παῦλος Χλωμός*, ἀ. *Στενημαχιωτάκι*, ἀ. *Μεσσηνιακὴ Ἀκτή*, ἀ. *Μαμουρλοῦ*, κ. *Κυματίζουσα Κυανόλευκος*, ἀ, *Ψυχή*, κ. *Ἡχὼ τῶν Ἀκροκεραυνίων*, κ. *Φλοῖσβος τοῦ Δρύου*, ἀ. *Φρεσιδρέκος Αὔγουστος*, ἀ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν:—*ὁ Βασιλεὺς τῶν Δασῶν* (0) μὲ *Γερμανόπαιδα*, *Ἀστέρα τοῦ Βέγα*, *Ναυτάκι τῶν Σπετσῶν*·—*ὁ Θαλασσοπόρος τῶν Κυκλάδων* (0) μὲ *Αὐτοκράτειραν τοῦ Βυζαντίου*, *Βοσκοπούλαν τοῦ Πηλίου*, *Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου*, *Χρυσαυγήν*·—*ὁ Μέγας Ναπολέων* (0) μὲ *Ἀλησμόνητον Σῦρον*, *Κόρην τῶν Κυμάτων*, *Χρυσῆν Καβάλαν*, *Δόξαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ*, *ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐγούλα* (0) μὲ *Θαλασσοπούλι τοῦ Στόλου*, *Ρεμβώδη Κόρην*.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ἄρην* (τὸ ἐσημείωσα καὶ εἰς τὴν Συ

εἶνε πολὺ ἄτεχνοι·) *Σφιτευμένην Κορριατοπούλαν* (εἰς ὅλα σοῦ ἀπαντῶ ναί.) *Ναυτάκι τῶν Σπετσῶν* (ἐγκάρδια συλλυπητήρια διὰ τὸν θάνατον τοῦ παπποῦ·) *Ἐγγλεζάκι* (χαίρω πολὺ δι' αὐτὰ ποῦ γράφει.·) *Ἀνδριωμένον Κουραμπίν* (Ἔλαβα, βραδύτατα ἔστειλα, περιμένω τὸ γενναῖον ξεσπίθωμα·) *Δελὲν Π. Ν.* (χαίρω ποῦ ἔγινες καλά· γράφε μου τώρα·) *Παγκόσμιο Ὄνειρο* (τοῦ Δοστογιέφσκη πολλὰ ἔργα ἔχουν μεταφρασθῆ ἑλληνικά· τελευταῖος ἐξεδόθησαν καὶ αἱ «Λευκαὶ Νύκτες».·) *Ἑωσφόρον* (αὐτὸ δὲν γίνεται·) *Ἀνοιξιάτικο Ἀερόκι* (ὄχι, δὲν εἶνε ἀνάγκη «ἰδιαιτέρου» χάρτου διὰ τὴν Σελίδα·) *Χάωνα, Νίκην, Φιλοπάτριδα Ἑλληνοπούλαν, Γερμανόπαιδα, Δοξασμένας Ἀθήνας, Ἑλληνόπουλο* κτλ. κτλ.

Φωτεινὴν Σάνδρη, Τιάρκον (Ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα.)

Ἐνεκικὸν Λέοντα, Χρυσαυγήν, Ὑπερασπιστὴν τῆς Σπάρτης, Γλυκὺ Παρεΐδον (ἔστειλα, εὐχαριστῶ.)

Πύρινην Ματιάν, Διάττοντα Ἀστέρα, Δάφνης Στέφανον, Κεκυμμένον Θησαυρόν, Ἀστέρα τῆς Νίκης, Δ. Γιαν. (Ἔλαβα, εὐχαριστῶ).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *2αν Ἰανουαρίου*, θὰ ἀπαντήσω εἰς τὰ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια τοῦ 162ου Διαγωνισμοῦ Δεκεμβρίου-Μαρτίου

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 2ᾶς Ἀπριλίου.

62. Λεξίγριφος

Ἕνα δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ
Μὲ ζῶο μικρὸ ἑνώθηκε,
Κ' ἑνὸς νησιοῦ ἱστορικοῦ
Τόνομα φανερώθηκε.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δόξης τοῦ Ἑλληνισμοῦ

63. Μεταγραμματισμός

Τὸ ἄνθος νῆσος θὰ γενῇ
Ἂν βάλῃ σίγμα ἀντὶ τοῦ νῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γενναιοψύχου Στρατηλάτου

64. Ἀναγραμματισμός

Ἕνα σῶμα διαφανές
Ἂν ἀναγραμματισθῇ,
Ἕνα ὄργανο γλυκὺ
Ἀπ' τὸν κάμπο θ' ἀκουσθῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς Ἀκτῆς

65. Κυβόλεξον

* * * * = Εἶνε δεμένον.
* * * * = Παράδεισος.
* * * * = Πόθος.
* * * * — Εὐχή.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀστέρου Νίκης

66. Ἀστὴρ

* * * Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων οὕτως,
* * * * * * ὥστε νὰναγινώσκωνται : ὁριτζοντίως πτηνὸν κατοικίδιον,
* * * * καθέτως πόλις τῆς Κρήτης,
διαγωνίως δὲ Κράτος τῆς Εὐρώπης καὶ ποταμὸς τῆς Ἰταλίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσαυγῆς

67. Ἐπιγραφή

Ε Μ Ι Α
Ι Δ Ο Ο Κ Μ
Ι Σ Κ Η

Νὰ καὶ μιὰ ἐπιγραφὴ
Εὔκολη νὰ διαβασθῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐανθῆς Πριγκηποπούλας

68. Κρυπτογραφικόν

12345615789	=	Πόλις.
2359	=	Χρονικὴ διαίρεσις.
34815789	=	Πόλις.
456127	=	Φρούριον.
56359	=	Ἀνωνυμία.
612459	=	Μέρος τοῦ ἄνθους.
78159	=	Ζωϊκὴ οὐσία.
81159	=	Ζῶον.
92789	=	Μέρος τοῦ βιβλίου.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δοξασμένο Εἰκοσιένα

69. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τριαῦτα, ὥστε τὰ ἀρχικὰ των νὰ ἀποτελοῦν μυθολογικὸν τέρας :

Φωνῆεν, πραγματικότης, ἀνίερος, οὐρανός, ὑγρόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Χώματος

70. Φωνηεντόλιπον

πλ-στν-*-ν-λγ-ρκμν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Ἀκτῖνος

71. Γρῖφος

λε
λε λε
Τ σπουδαῖ λε λε Τ
λε λε λε λε
λε λε

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δάφνης Στεφάνου

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ 43 φύλλου

551. Λευκωσία (λευκός, ἴα.)—552. Μεξικὸν (μὲ ξῖ κόν).—553. Ὀροφὴ (ο, ρῶ, φῖ.)—554. Αἴθὴρ - Αἴθη.

555. **Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ**
Α Λ Α Μ Α Ν Α
Α Κ Μ Α Ι Ο Σ
Α Ρ Κ Α Δ Ι Α
Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ
Α Τ Ρ Ο Π Ο Σ
Η Λ Α Κ Α Τ Η

556 - 560. Διὰ τοῦ Ψ: *ἔπαψις, ψάλτης, ὕψος, ψυχή.*—561. Σπλὴν—ς= *πλὴν* + (λά-ϊος —λᾶ=) *ἴος*=ΠΛΙΝΙΟΣ.—562. ΚΑΜΗΛΟΣ - ΡΑΚΙΝΑΣ (Κῦ Ρος, Ἀρ Ἀσία, Μύ Κης, Ἠ Λίας, Λι Νναῖος, Ὀρ Ἀσις, Σί Σωστρις.)—563. Αἶγα λόγια καὶ καλά.—564. *Ὁ σκοπὸς ἁγιάζει τὰ μέσα.* (ὡς - κόπος ἁγιά - ζῆτα μὲ σκ.)

ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ τοῦ τόμου τῆς *Διαπλάσεως* τοῦ *1916*, κόκκινα μὲ χρυσᾶ γράμματα, δι' ὅσους θέλουν νὰ χρυσοδέσουν τὰ φυλλάδιά των εἰς τόμον, εἶνε ἤδη **ΕΤΟΙΜΑ** καὶ πωλοῦνται εἰς τὸ Γραφεῖόν μας. **Στέλλονται** δὲ καὶ ταχυδρομικῶς πρὸς τοὺς ἐμβάζοντας τὸ ἀντίτιμον, δραχμὰς 2.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ τόμους τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης διὰ νὰ περνᾶτε ὡραῖα τὰς ὥρας σας.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Ἡ λέξις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν λεπτὰ 10, διὰ δὲ τοὺς σύνδρομητάς μας λεπτὰ 5 μόνον· μὲ παχέα στοιχεῖα τὸ διπλάσιον, καὶ μὲ κεφαλαῖα τὸ τριπλάσιον. Ἐλάχιστος ὅρος 15 λέξεις, δηλαδὴ καὶ αἱ ὀλιγώτεραι τῶν 15 πληρώνονται ὡς νὰ ἦσαν 15. Ὁ χωριστὸς στίχος, ἔστω καὶ ἀπὸ μίαν λέξιν, μὲ κεφαλαῖα ἢ παχέα ἢ ἁπλᾶ στοιχεῖα τῶν 8 στιγμῶν, ὑπολογίζεται ὡς ἓξ λέξεις ἁπλαῖ.—Αἱ μὴ συνοδευόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἀγγελίαι δὲν δημοσιεύονται.]

—[ΙΖ'—32]—

Παρακαλῶ τοὺς ὀφειλόντάς μοι τετράδια Μ. Μυστικῶν νὰ τὰ ἀποστείλουν τὸ ταχύτερον.

Γυθειωτάκι

—[ΙΖ'—33]—

Ρωβύρε, τετράδιόν σου ἔλαβα καὶ σ' εὐχαριστῶ. Διατί τὸ ἐβράδυνες τόσο ;

Πρόσφυξ

—[ΙΖ'—34]—

Φιλτάτην Ἑλλάδα. Αἰολικὴν Κιθάραν, Θρακόπουλο. Ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη, θὰ τὰ στείλετε ;—***Πρόσφυξ.***

(Σημ. τ. Διαπλ.—Πῶς νὰ τὰ στείλουν ἀφοῦ κατοικοῦν εἰς μέρη ἀποκλεισμένα ;)

—[ΙΖ'—35]—

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

—[ΙΖ'—36]—

Ψηφοφόροι ! Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι ἐκπληροῦντες τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τοῦ δημοψηφίσματος καὶ καταπατοῦντες τὸν κομματισμὸν θέλετε δώσει τὰ ***Πρωτεῖα*** στὰ ὡραιότερα καὶ Ἑλληνοπρεπέστερα τῶν ψευδωνύμων :

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

—[ΙΖ'—37]—

Βασιζόμενος εἰς ***βέβαιον Θρίαμβον*** δν ἐξασφαλίζουσιν εἰς «Ἑλληνόπαιδα» ***ὑπέροχα*** αὐτοῦ ψευδώνυμα, δηλῶ ὅτι προσχωρῶ εἰς αὐτὸν μετὰ ἀπαναχοῦ *φίλων* μου, καὶ ὑπόσχομαι ἀγαπητοὺς Ἐθνικὸν Ὄνειρον καὶ Βασίλειον Βουλγαροκτόνου νὰ συνεργασθῶ δραστηρίως μετ' αὐτῶν δι' ἐπικράτησιν Συνδέσμου.

ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΗΑΣ

—[ΙΖ'—38]—

Αἱ ἀγγελίαι μας, κύριοι ὑποψήφιοι, δὲν γράφονται διὰ νὰ ***πτοοῦν***, οὐδὲ διὰ νὰ ***ἐκλιπαρήσουν*** τὰς ψήφους τῶν ἐκλογέων. Ἁπλῶς καθιστοῦν εἰς αὐτοὺς γνωστὰ τὰ ψευδώνυμα τοῦ συνδυασμοῦ μας, μὲ τὴν ***συμβουλὴν*** νὰ τὰ ψηφίσουν, ***ἂν ἐπιθυμοῦν βραβεῖον ἐκλογέων.*** Ὁ «Ἑλληνόπαις» ἔχει ***πολὺ στερεὰς βάσεις*** διὰ νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς νίκης. Νομίζομεν ὅτι οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ τὴν ***πρωτοτυπίαν***, τὴν ***ἐπικαιρότητα*** καὶ ***τὸν πατριωτισμὸν*** τῶν ψευδωνύμων του. Αἱ ***ἀθρόαι*** εἰς τὸ κόμμα μας ***προσχωρήσεις*** ἐνισχύουν ὁλονὲν τὴν αὐτοπεποίθησίν μας, ἐπιβάλλεται δὲ εἰς ἡμᾶς νὰ συστήσωμεν καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἐκλογεῖς νὰ ἔχουν ***ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην*** εἰς τοὺς Ἀρχηγοὺς τοῦ «Ἑλληνόπαιδος», οἵτινες ***ἀκαταπαύστως*** ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ***ὁλοκλήρου*** τοῦ Συνδυασμοῦ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΟΝΕΙΡΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΣ

—[ΙΖ'—39]—

Η ΕΛΛΑΣ ΘΑ ΖΗΣΗ !
ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΑ ΕΛΛΑΣ !

Κορυφαῖοι συνδυασμοῦ «Ἑλληνόπαιδος»

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

ὅσων αἱ λύσεις, ἀδιακρίτως φυλλαδίου ἐλήφθησαν ἀπὸ 27 Δεκ.—3 Ἰανουαρ.

ΑΘΗΝΩΝ: Γ. Χατζηπαναγιώτης, Ε. Βερνίκος· Ἑλληνόπουλο, Ζωὴ Φ. Βουτσινᾶ. Διαβολάκι τῆς Λαμπρῆς, Κεκρυμμένος Θησαυρός, Ζοφερὰ Νύξ, Δοξασμένοι Ἀθῆναι, Γερμανόπαις, Βασ. Ι. Κόλιας, Ἐφ. Χάρτμαν, Κ. Χέλμερτιγκ, Χ. Χριστάντζεν, Μ. Μαϊντλερ, Δ. Στοκίνγκερ, Ἀντ. Χόφμαν, Π. Ρόζενφελντ, Ἐμ. Νάουμαν, Π. Βαλλότερ, Χ. Ἀντρεζεν, Π. Ἐφεντράουτ, Λίνα Σπάρη, Γ. Δ. Ἐλευθεροῦδάκης, Ἰω. Α. Κουδούνας, Ἰωάννα Θ. Μπάρκα, Δ. Κ. Ζαννίδης, Θ. Γιαννουλόπουλος, Α. Ν. Καρδαρᾶς, Ἰδεώδης Ἑλλάς, Σ. Γ. Νικολαΐδης, Ἄνθος τῶν Λειμώνων, Δ. Βερόπουλος.

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ: Β. Δ. Καμπελή.

ΚΑΛΑΜΩΝ: Κ. Καπετανάκης.

ΚΟΡΙΝΘΟΥ: Πόπη Γ. Καλλίρη.

ΚΥΜΗΣ: Καλλιόπη Παπαϊωάννου.

ΝΕΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ: Ι. Καλαμάτας, Ἀλ. Σαπουνάκης.

ΠΑΤΡΩΝ: Κ. Α. Λόντος, Μαρίνα Χ. Τριάντη, Μπεμπούλα Γιαννουλοπούλου. Μαρία Παπαγιανοπούλου, Δελὲς Π. Νικολόπουλος.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Φ. Ι. Μαΐχός, Στ. Ι. Νικολαΐδης, Ἰω. Κ. Κούρταλης, Ἀντ. Μ. Ἀλεξίου, Δ. Ποντίκης, Γε. Ι. Ἀρμυράντης, Σ. Μανωλόπουλος.

ΠΥΡΓΟΥ: Γ. Π. Δρακόπουλος.

ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ: Ἰω. Α. Τσιοβαρίδης.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Ὅλων τῶν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα ἐτέθησαν εἰς τὴν Κληρωτίδα καὶ ἐκληρώθησαν οἱ ἑξῆς δύο: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Κ. ΖΑΝΝΙΔΗΣ ἐν Ἀθήναις καὶ ΦΙΛΙΠ. Ι. ΜΑΓΧΟΣ ἐν Πειραιεῖ, οἱ ὁποῖοι ἐνεγράφησαν διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου.

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ—Εὐριπίδου 3 Ἀθήναι.